

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





# ILLUSTRERAD TIDNING

# HÖGSKOLAN

GRUNDLAGD AF FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 8 AUGUSTI 1915.

HUFVUDREDAKTÖR:  
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:  
ELIN WAGNER.

## EN PRESSENS NESTOR.

RICHARD GUSTAFSSON FYLLER 75 ÅR.

**B**ADSTUGATAN på Söder är en af de riktigt trefliga gamla Stockholmsgatorna med ålderdomliga hus och gröna löfmassor hängande ut öfver murar och plank. Syntes inte telefontrådarna i luften och hördes ej bilers trumpetsötar samt signalerna från de framrusande tågen nere på järnvägsbron mellan Söder och Riddarholmen, kunde vandraren tro, att han befunde sig i August Blanches gemtidsdjupa och borgerliga stad, där det lär ha varit så innerligen trifsamt att vistas, om man får tro skrifterna.

Vitnesbörden om "gamla Stockholms" många goda sidor behöfva för öfrigt ej sökas i böckerna; vi kunna lika lätt hämta dem från de lefvande människorna, från ännu kvardröjande gamla hufvudstadsbor, som med lif och själ äro knutna vid de flydda tiderna.

Just vid den ålderdomliga stockholmsgata, om hvilken nyss talats, bor en sådan man. Vi gjorde honom nyligen ett besök, och då vi inträdde genom plankporten — tänk att kunna göra entré i ett stockholms-hem 1915 utan att passera mer eller mindre "doriska" kolonner, marmortrappor, stuckväggar, isskåp och en massa bruna dörrar med namnskylltar! — och möttes af en lummig trädgård kring en liten villabyggnad från 70-talet samt sågo det oförlikneliga stockholmspanoramal under våra fötter, kunde vi ej undgå att tycka, att den gamle stockholmaren Richard Gustafsson valt en idealisk plats för sitt hem.

Men vi hade ej kommit för att tala med honom om hans stad, utan om honom själf, med anledning af att han den 11 augusti fyller 75 år.



Richard Gustafsson i sin trädgård. — W. Lamm foto.

"Wenn jemand eine Reise thut hat etwas zu erzählen." Och redaktör Richard Gustafssons lifsfärd har icke hört till de enformiga, lika litet som till de vanliga.

Som många andra stockholmspojkar, af hvilka det blifvit förträffliga och namnkunniga karlar, är han, skulle vi tro, född på "La'gårdslände". Man bemärke att för den räffrogne hufvudstadsbon har det ordet en helt

annan och djupare betydelse än "Östermalm". Fattig pys som han var måste han tidigt ut att förskaffa sig sitt uppehälle. Och så blef han mot sin vilja ställd bakom en specerihandelsdisk, där han cirka 6 år be-tjänade stadsdelens kunder med allt hvad ett välsorterad lager kunde bjuda. Det var naturligtvis inte vidare roligt att arbeta under Mercurius, då man tillbad Apollo och Thalia, men det oaktadt kan det tagas för gifvet, att unge Richard med sitt glada, fantasirika lynne och tilltalande utseende inte var någon ledsam expedit.

Men i 20-årsåldern slog hans befrielsehimma, han vände kryddboden ryggen och kastade sina ögon mot de glada vetenskapernas rike. Hans första åtgärd blef att gå hem till författaren Johan Jolin (Jo. Jo.) med ett poem, som han bad att få läsa upp.

Det var nu närmast teatern, alla fantasirika ungdomars paradiset, som lekte honom i hågen. Huruvida hans skaldegåfva eller deklamatoriska talang gjorde något märkligare intryck på Jo. Jo. är ej bekant. Men besöket ledde i alla fall till att Richard Gustafsson kom in vid Kgl. teaterns elevskola, som bland sina lärare räknade Nils Wilhelm Almlöf och andra dåtida sceniska storheter. Efter elevtiden erhöi G. engagemang vid

det Ahmanska sällskapet, med hvilket han ett år ambulerade i den svenska landsorten. Därefter följde han direktör Roos till Finland, hvarest det till en tid gick honom väl i händer som skådespelare. Här bröto också hans författaranlag fram på fullt allvar, närmast framvingade af den prekära lefnadsställning, i hvilken han, till följd af en schism mellan Roos och sig, plötsligt försattes. Han

blef nämligen skild från sällskapet såsom varande en farlig rival till direktören, hvilken ej fördrog att någon annan än han själf intresserade sig för hans vackra skådespelerskor.

Nu var den brödlöse aktören att likna vid hjälten i "En fattig ung mans äfventyr," där han gick omkring på Helsingfors' då gendarmfria gator och grubblade öfver lifs-problemet.

Det var nu han började skriva sina sedan så populära sagor och äfvenså vid samma tidpunkt, han debuterade som dramatisk författare. Denna debut var romantisk nog.

Han sammanskref nämligen ett teaterstycke, benämndt: "På Finlands gamla strand", hvilket han anonymt insände till sin förutvarande direktör under signaturen "En ung finsk student". I det åtföljande brevet erbjöd han Roos pjäsen mot ett honorar af 25 rubel, hvilken summa, i händelse af manuskriptets antagande, "direktören torde ha godheten inlämna i bokhandeln på Alexandersgatan."

Till sin glädje fick G. stycket antaget, och det begärda honoraret befanns mycket riktigt en dag ligga och vänta på sin ägare i den nämnda bokhandeln. Den som sedan klädde sig i frack och gick upp till Roos för att afbördas sig sitt tack och afslöja sin anonymitet, det var den storbelåne unge författaren.

Aktualiteten spelade då som nu en stor roll på scenen, och bland världshändelser, som väckte allmänintresse och djup sympati här i landet, var det olyckliga Polens öde, sådant det gestaltade sig på 1860-talet till följd af det ryska tyranniet. När därför ett stycke, som hette "Polen blöder", af anonym författare, gafs på den dåvarande gamla Ladugårdslandsteatern, grep det publiken genom sitt patos och sin varma medkänsla med det lidande folket därborta i öster.

Richard Gustafsson, hvilken återkommit från Helsingfors, bevisade premiären; bredvid honom satt Herman Martinson, en på sin tid mycket känd stockholmare, hvilken sedermera blef major i Frälsningsarmén. Efter styckets slut sade han till G.: "Sådana där pjäser skulle du skriva, det är något annat än det vanliga skräpet."

"Jag får tacka," sade Gustafsson, "eftersom det är jag som skrivit stycket."

Han blef sedermera en produktiv teaterförfattare; öfver 100-tal dramatiska alster, original och bearbetningar, ha lämnat hans penna, och ändå böra kanske icke inräknas alla revyer och andra tillfällighetsstycken, han varit upphof till.

Som det bestående i Richard Gustafssons litterära produktion torde emellertid få räknas hans sagor, dessa älskvärdt sedolärande skildringar, som, klädda i äfventyrs-skrud, inskräpa hos den unge läsaren att lifvets verkliga värden icke äro de yttre förmånerna, icke makt, ära och guld, utan sinnets renhet, hjärtats godhet och förnöjsamhet, och vidare hur lifvets ljusa makter till sist behålla segern öfver de mörka och förgörande.

Dessa sagor ha erhållit en ojämförlig spridning och rönt kritikens enhälliga erkännande för sitt lyftande och roande innehåll. Äfven till England ha de banat sig väg och tack vare dess världsspråk gått, kan man säga, jorden rundt.

Det skulle föra oss för långt att fördjupa oss i hans öfriga litterära alstring, bestående af novellistik och lyrik, med ämnen ur land- och hufvudstadslifvet, som han flitigt strödde

omkring sig dels i af honom själf utgifna kalender och häftespublikationer, dels i pressen. Det bör emellertid antecknas att texten till Aug. Södermans populära köröcykel "Ett bondbröllop" är författad af Richard Gustafsson, som med denna friska och målande dikt fått sin plats gifven inom svensk folklyrik.

Och nu komma vi som afslutning till jubilarens lifsverk, hans publicistiska gärning.

När Richard Gustafsson lämnat scenen förde hans författarskap honom äfven, som nyss angafs, in på det journalistiska arbetsfältet. Så tillhörde han Dagens Nyheters redaktion under denna tidnings allra första år — Rudolf Wall hade skarpt öga för unga talanger — därefter blef han under något år Aftonbladets Pariskorrespondent, och den tiden i Seinestaden med dess för en ung poet inspirerande bohémelid bidrog förvisso att stärka G:s planer på en litterär framtid.

Hemkommen upprann hos honom idén att sätta upp en egen tidning — och det blef skämttidningen "Kasper", hvilken han startade 1869 med det blygsamma kapitalet af cirka 700 kronor, som han efter åtskilligt besvär lyckades låna ihop af några vänner. Hvilken oskuldsfull tid att ge ut en veckotidning i, vare sig af skämtsam eller allvarlig art! Sverige hade då bara en enda skämttidning, Söndags-Nisse, som nu är den svenska skämtpressens oldfader, ehuru alljämt i besittning af sprudlande ungdom. Kasper kunde alltså räkna på godt armbågsrum, hvilket gjorde att företaget tog fart redan från början: efter endast några månader kunde nämligen den unge redaktören återbetala sina långifvare deras kapital med ränta.

Att här ingå på någon historik öfver Sveriges näst äldsta skämttidning behöfves icke; det är en publikation, som alla känna till, hvilka tycka om ett muntert, oförargligt löje, Dess outfrötlige redaktör har i alla skiffen förstått att roa utan att sära — åtminstone har Kaspers satir aldrig varit ond, äfven om den svidit en smula.

Men det är icke enbart som skämttidning Kasper skall nämnas med erkännande, då dess redaktör fyller sitt 75:te år. Vår svenska konstutveckling står i skuld till Richard Gustafsson för de artistiska krafter, som först genom hans tidning kommit i kontakt med publiken. Kaspers förste illustratör hette C. G. Hellqvist; han, som sedan skänkt vår konst några af våra märkligaste historiemålningar, gjorde sina första lärospån som tecknare i Kasper. Vidare ha vi Carl Larsson, hvilken i 10 år skapade Kaspers bilder, och hvars namn började få klang under den tiden, samt Victor André, också han skjutande konstnärlig växt under Richard Gustafssons egid. Till en senare period höra namnen Gunnar Widholm, Axel Bäckman och flera andra.

Arbetsifrig och lika intresserad som förr står Kaspers grundläggare alljämt kvar i sin tidning, ehuru redaktörskapet numera är lagdt i händerna på sonen, herr Matts Gustafsson. — Det är omöjligt att komma ur arbetsvanorna, när kropp och själ alljämt vägra att erkänna hvad hjässans hvita hår skulle bevisa.

Man stannar respektfullt inför raden af de till nära 50 uppgående Kasperårgångarna — det ligger ej litet arbete inom dessa permar! "Det mesta har jag skrivit själf," säger redaktören, "hur skulle det gått annars. Af det som skickas in duger bara en bråkdel."

Jo, jo, det svenska folket lider just inte af

någon kvickhetsfeber. Men så har också denna arbetsmöda vunnit sin belöning, det förstår besökaren af den trefnad och harmoni, som hvila öfver Richard Gustafssons vackra hem däruppe på Söders klipphäll.

Dock skulle vi tro, att ännu en tredje faktor, utom talangen och arbetet, skapat allt detta, och det är 75-åringens hustru, fru Thérèse Gustafsson, syster till vår frejdade Aug. Söderman, med hvilken han lefver i det lyckligaste äktenskap. Ty ingen jordisk kraft bistår mannen säkrare i lifvets brottningar än hustrun, då en grundfast kärlek förenar dem.

Om vi tillägga, att Richard Gustafsson också haft förtroendeuppdrag i vårt kommunala och politiska lif — han har nämligen under några år varit såväl stadsfullmäktig som riksdagsman — så torde de yttre konturerna af hans lif i stort sedt dragits.

Om människan Richard Gustafsson finnes endast ett att säga: han är en hedersman i ordets vidaste betydelse, en karaktär sammansatt af godt hjärta och strålande humör, af urbanitet och frisinthet. På hans hvita hufvud lyser den röda frygiska mössan, och den kläder honom utmärkt.

ERNST HOGMAN.



Nedanstående skildring utgör det femtonde porträttet i den serie personkaraktäristiker, som ansluter sig till vår stora pristäfling "Iduns friaval", angående hvars bestämmelser vi hänvisa till täflingsprospektet i n:r 1.

## 15. Idrottsmannen.

**D**EN GAMLE FRANSKE KRITIKERN S:te Beuve svarade en gång på tillfrågan, mot hvilken loft han helst ville utbyta sin egen: Jag önskar jag vore tjugu år och kavaljerlöjtnant!

På den tiden var idrotten ännu icke uppfunnen, den afundsvärda rollen af rekordinnehafvare icke kreerad. Ty eljes:

Nämn mig en större bragd, ett öde mera skönt än dennes...

I honom bor all mandomens fullhet lekamligen. Häri ligger det upplyftande i all idrott — den gör kroppen till ett villigt verktyg för själens energi. Inom idrottens värld tålas inga lyten, inga obotliga skavanker, inga sjukdomar, ej ens det tillfälliga och öfvergående svaghetsstillstånd, som kallas trötthet. All skröplighet är bannlyst från arenan. I ännu högre grad än när man ser en trupp soldater marschera förbi, kan man känna sig öfvertygad om att hälsan blomstrar hos "gladiatorerna", som tåga in på Stadion. Den präktiga fysik, som är den första betingelsen för att bli en god idrottsman, skänker de säkrast möjliga garantier för god ras och explosiv kraft.

Men hvad är all denna lekamliga härlighet annat än ljuseffekten af själens eld, än ett utslag af stålfast vilja. Idrottsmannens styrka ligger icke enbart i hans muskler, benbyggnad och inre organ, den bottnar i hans okufliga energi. Ingen blir betydande som sportman utan att äga karaktärsegenskaper af

### Prenumerationspris:

| Vanl. upplagan: |          | Praktupplagan: |         |
|-----------------|----------|----------------|---------|
| Helt år         | Kr. 6.50 | Helt år        | Kr. 9.— |
| Halft år        | > 3.50   | Halft år       | > 4.50  |
| Kvartal         | > 1.75   | Kvartal        | > 2.25  |
| Månad           | > 0.75   | Månad          | > 0.90  |

| Iduns byrå o. Expedition, Stockholm, Mästersamuelsgatan 45. |  |
|---|--|
| Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803.                         | Expeditionen: Riks 1646. Allm. 6147.   |
| Kl. 10—4.   | Kl. 9—6.                               |
| Red. Högman: Riks 8660. Allm. 402.                          | Annonskontoret: Riks 1646. Allm. 6147. |
| Kl. 11—1.   | Kl. 9—6.                               |
| Verkst. direktören kl. 11—1.                                | Riks 8659. Allm. 4304.                 |

### Annonspris:

| Pr millimeter enkel spalt:              |                    | Utländska annonser: |                          |
|---|--------------------|---------------------|--------------------------|
| 25 öre efter text.                      | 30 öre å textside. | 30 öre efter text.  | 35 öre å textside.       |
| 20% förhöjning för särsk. begärd plats. |                    | 20% förh.           | för särsk. begärd plats. |

## Guldbrollopet.

Skiss af EDOUARD ROD.

Öfversättning från franskan af Ernst Högman.



DE HADE FÖR EN fem à sex år sedan flyttat in i ett hus högt uppe vid rue Lafontaine.

Ingen visste hvarifrån de kommit.

De hette Walter, ett af dessa kosmopolitiska namn, som ej på minsta vis röja sitt ursprung, och till följd af denna omständighet samt genom deras en smula ovanliga uppträdande voro de föremål

för observationer af det fredliga kvarteret, hvarest man skvallrade till husbehof, alldeles som man har för vana i landsorten. Två gånger om dagen, klockan elfva och klockan fem, gjorde herr Walter sin sedvanliga promenad för att förskaffa sin kropp behöflig motion: hans hållning var rak och stegen spänstiga, trots de sjuttiofem åren; det låg något af ett konserveradt äpples artificiella friskhet öfver gestalten, som omslöt af en välsittande redingot med en ulländsk orden i knapphållet. Under regniga dagar förkortade han sin promenad till ett närliggande café, där han läste tidningarna och växlade några repliker med stället stamkunder. Hans ord föllo korta, med en accent lika obestämbar som hans namn; deras klang gick nästan omärkligt samman med ett lätt gutturalt uttal, som kunde vara tyskt och med diffongljöd, som kunde ha engelskt ursprung, hvartill kom ett sätt att andas ut stavelserna, som möjligen pekade på rysk härkomst.

Rundt omkring honom gjorde man sig oupphörligt frågan: hvar tusan kom mannen ifrån? Och gissningarna flögo hit och dit. Han var bestämmdt en tysk, som ej ville röja sin nationalitet... eller snarare en engelsman, obenägen att tala om sin härkomst, därför att "det inte angick någon..." Men när allt kom omkring hade man kanske framför sig en ryss, hvilken ville mystifiera sin omgivning, emedan han var road af mystifikationen.

Beträffande fru Walter gick hon endast ut för att göra uppköp för hushållet, men då urakllät hon aldrig att prata långa ransor med handelsmännen i bodarna och månglerskorna på torgen. Hon var åtskilliga år yngre än sin man, och likväl betydligt mera bruten, nästan härjad. Hennes hår glänste alldeles hvitt, ansiktet var blekt och färadt, ryggen böjd, ögonen matta och i hela hennes yttre, i gång och rörelser fanns detta smärtfyllda något, som utmärker gamla kvinnor, hvilka icke dansat på rosor genom lifvet.

Som hjälpredda i huset hade hon blott en af kvarterets kvinnor, vid namn Marianne, hustru till en måleriarbetare, som infann sig om mornarna och gick klockan tolf på midnatten, då herr Walter återvände från sin promenad för att sätta sig till bords. Marianne utförde endast grofgöromålen såsom att skura och städa rummen samt sopa traporna; själf skötte fru Walter sysslorna i köket, ett helt borgerligt inrättadt kök, men där det icke förty tillredes läckerheter af

mångahanda slag: italiensk risotto med hönslefver, tuppkammar med tryffel, små lätt stekta fårkolletter, som man äter i Konstantinopel under namn af "cheps kebas", en siciliansk rätt af sardiner och hvit ost — kort sagdt en kosmopolitisk matsedel, som ej mer än allt det öfriga förrådde de båda makarnas härkomst.

Och Marianne såg eller hörde aldrig någonting, som kunde leda grannarnas gissningar på spåren; en gång, då hon helt oförberedt vände tillbaka för att hämta något, som hon glömt, hörde hon fru Walter tala i matsalen i upphetsad ton. Ett par dagar senare kom hon tillbaka på samma sätt under någon förevändning, och äfven då hörde hon samma stämmas vredgade tonfall. Men när fru Walter lät henne förstå, att hon skulle få sitt afsked, om hon uppenbarade sig i deras hem på andra tider än de aftalade, undertryckte Marianne sin nyfikenhet.

Af det lilla hon lagt märke till drog hon emellertid den slutsatsen, att herr Walter var en pockande och oförnöjd gourmand och att hans hustru dömt sig att lefva ensam med honom, för att världen ej skulle få någon inblick i deras äktenskapliga misshälligheter. Marianne blef därför mycket förvånad, då fru Walter en dag sade till henne:

"Skulle ni kunna stanna kvar hos mig hela dagen i morgon, Marianne?... Jag ska ha en liten middag och behöfver er hjälp."

Marianne förstod att hon behöfde ej svara annat än ett enkelt ja på spörsmålet, men under inflytande af en plösligt påkommen nyfikenhet frågade hon:

"Här ska således bli främmande?"

I stället för att se på henne med en vredgad blick, som befallde tysnad, svarade fru Walter:

"Nej, men min man och jag firar vårt guldbrollop i morgon, och därför önskar vi ha det litet festligt... På en sådan dag vill jag gärna sitta stilla vid bordet... det förstår nog Marianne."

Marianne förstod fullkomligt. Hennes naturliga klokhet, som intsinktligt lät henne ana det gåtfulla i den förestående händelsen, sade henne genast att det här guldbrollopet skulle bli en mycket ovanlig fest.

Den där idén med guldbrollopet kom naturligtvis från herr Walter. En dag, efter några melankoliska betraktelser öfver en "goulache", som han ej funnit tillräckligt kryddad, sade han till sin hustru:

"Apropå, du vet väl att vi snart har den 14 oktober?"

Sedan lång tid tillbaka hade hon ej brytt sig om att ihågkomma deras bemärkelse-dagar, och det hände knappast, att sådana högtider som jul, nyår eller påsk afbröto enformigheten i deras hvardagslif.

"Nå?" sade hon utan att förstå.

"Hvad för slag... nå?... Säger den dagen dig alls ingenting?... Jag känner igen den där likgilligheten hos dig... Ditt hjärta är lika kallt som ditt hufvud!... Den 14 oktober är vår bröllopsdag, min vän, den femtiondeförsta... vår guldbrollopsdag... Vi måste naturligtvis fira den, inte sant?... En fin liten middag, en sådan som du kunde laga i de gamla goda dagarna... med en butelj champagne att skölja ned den med... Eh, eh! Det ska krya upp oss..."

En fin liten middag med champagne, det är hela den betydelse herr Walter fäster vid dagen i fråga, som han i sin gourmandise

betydande rang. I kraft och själfbehärskning, i förmågan att samla sin uppmärksamhet kring en bestämd föreliggande uppgift är idrottsmannen den intelligente forskaren jämbördig. Och det äregiriga raseri, som drifver honom att söka fulländning i allt högre mål, är ett utprägladt konstnärligt drag. I sin ädlaste form kan idrottsmannen uppställas som föredöme och ett mönster på en stillfull karaktär — han gör sitt lif till en försäkelse af mycket, på det han må vinna det mer är. Man måste sannerligen äga viljekraft utöfver det vanliga måttet för att framgångsrikt genomgå det purgatorio i själfbehärskning och lydnad som träningen hos Hjerberg fordrar. Det förutsätter en hederskänsla af mycket gedigen halt för att uppråda som täflare och arbeta sig fram bland spetsarna och häfda denna plats. Den andlösa sträfvan efter mer och mer, efter att bli bättre och bättre och nå ett mål, ett af fantasien danadt ideal, denna energimättade åtrå att öfverträffa sig själf, hvilken utmärker alla dem vi beundra såsom stora andliga arbetare och praktiskt öfverlägsna krafttyper, se vi icke hur den tar sig uttryck i sin mest påtagliga form såväl under träningen som i täflans höglidsstunder. Den åskådarrinna på Stadion, som ej upptäcker frändskapen mellan de andliga arbetarnas mödor och kroppskulturens unga hjältars svett, den åskådarrinnan ser blott det inför ögonen är, hon förstår bra litet af lifvets innebörd, hon anar ej idrottens själ.

Men förvisso gäller det för idrottsmannen som för andra, att han måste vara något mer än han är för att vara något alls. Jag begär inte att han som den store "tennisten" Balfour skall ha varit engelsk premiärminister och utmärka sig som filosof, eller i likhet med cyclekungen Fjæstad vinna berömmelse som målare. Han behöfver i det hela laget icke utmärka sig mer än i ett slags kamp, måhända i fem eller på sin höjd i tio — men dessutom bör han ha "en liten fluga", om än så liten, för att kunna fördragas i vanliga dödligas krets. Hans vetenskap liknar i det afseendet matematiken, att den begagnar sitt eget språk, ofatbart för de oinvigda. Kort och godt: en idrottsman måste kunna tala om annat, för att vi andra ska kunna tala med honom om något. Till oss andra räknar jag också hans hustru — om han eröfrar genom sina lagerkrönta muskler, måste han söka behålla henne förmedels sin okonstlade själ.

Låt vara att hon kan göra honom sällskap, ifall han är ryttare, flygare, bilist eller tennist. Men något aktivt deltagande från hennes sida torde icke kunna påräknas af den man, som idkar löpning, långd- eller stafhopp, kulstötning eller fotboll. Det går inte an att allt för ensidigt söka impregnera hustruns själ med egna intressen, utanför hennes praktiska räckvidd, då kan hennes själ förvina.

Alla, eller så godt som alla äktenskap inom "krämen" äro sportsäktenskap. Om man inte själf springer för medaljen, låter man andra göra det och skänker dem pokaler för besväret. Det är med sporten som med vår Herres glädje, man kan gå upp i den på mångahanda sätt... Må en man vara ganska besatt af sporten till en viss tid, han blir dock Old boy hvad det lider. Blott han inte går sönder innan dess. Då kan det vara fägnelse af nog att ha alla minnena att se tillbaka på och att sätta blommor i de stolta silfverbägarna han vann — innan han blef tränare för sina egna små.

MOGENS LANG.

Låt kemiskt tvätta och pråsa Edra kostymer hos oss och Ni blir belåten.

**Örgryte Kemiska**  
Tvått- och Färgeri Aktiebolag Göteborg

**KLIPPAN**

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:  
Finare Post-, Skrif-, Kopia- och Tryckpapper samt kartong.

Idans textpapper tillverkas af Klippan.

plötsligt kommit att erinra sig. Som han aldrig tog någon hänsyn till sin hustru, såg han ej hur hon bleknade och hur matbitarne nästan fastnade henne i halsen. Med sin vanliga själfviskhets lugn inväntade han "den stora dagen".

Fru Walter å sin sida kände sig upprörd i sitt väsens innersta.

Femtio år! Var det verkligen möjligt! I femtio år, ett halft sekel, hade hon således släpat på den tunga bojan af ett grått och tröstlöst lif — i femtio år hade hon åldrats under väntan på en morgondag, en ljusning, en värmande stråle från kärlekens eller tillgifvenhetens sol, men ständigt hade hennes förhoppning grusats; i femtio år hade ett doft hat jäst inom henne, en trängtan att göra uppror, men det hade stannat därvid.

Ung, ljus som våren, vacker som den, med nyväckt sinne och ett tillitsfullt hjärta, hade hon för femtio år sedan lagt sin hand i denne mans... Det var i en helt annan del af världen, långt härifrån, hvar... det hör inte hit... alltnog att det skedde under ett sydligt luftstreck, en dag full af sol och värme, i en leende natur, där allt var skämt, sång och dans... Hon var mycket ung. Hon älskade honom. Och hon trodde sig älskad tillbaka. Framför dem låg lifvet som ett solbeglänsat haf, lätt att befara, och endast begränsadt af den blå horisonten...

Men redan dagen efter bröllopet började misräkningen, då hon märkte, att denne mans hjärta, som hon tillrotit idel goda egenskaper, behärskades af en grym och hård egoism; misräkningen växte från dag till dag, från månad till månad, från år till år, den lade i ruiner hennes kärlek till denne man, som endast lefde i och genom sin själfviska natur, den växte under deras resor, då han drog henne med sig från den ena ändan af världen till den andra, under deras gemensamma bekymmer, som han dock ej brydde sig om att dela, väl förfaren som han var i konsten att bygga en mur mellan sig och allt, som kunde tänkas göra intrång på hans välbefinnande.

Men trots ångesten och smärtan, som förlängt himmarna, trots alla fällda tårar hade tiden gått — gått så omärkligt, att hennes lif nu nalkades sitt slut, och hon motsåg med lugn den stora förvandlingen, illusionslös, kall inför mysteriet. Hade icke det finaste i hennes väsen förödt af mannens krassa egoism? Hade han ej besudlat hennes tro just genom det hån, hvarmed han en gång mötte hennes skära flickdrömmar?

Och nu! Han stod upprätt midt i spillrorna af ett härjadt lif, föraktande att leta efter något ljusst minne på de gångna femtio årens graf; i stället riktade han blicken mot de år, som ännu stodo honom åter, lika likgiltig för det förflutnas bedräffvelser som för framtidens hot — hans önskan koncentrerade sig i en god middag och en butelj champagne att skölja ned den med... Det var det hela!

Åh, den där middagen!... Om hon genom den kunde taga hämnd på honom... låta sin bitterhet och sitt hat droppe för droppe falla på hans fallrik!... Om denna måltid vore den sista i deras gemensamma lif!... Om hon nu ändtligen kunde falla mod att realisera sin länge närda plan att skaka af sig bojan och resa sin väg ifrån honom, samt framlefva sina sista dagar långt från den plats, där han befann sig.

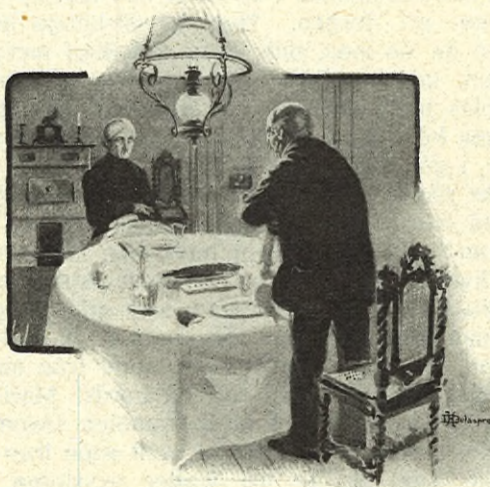
I afvaktan på den lilla festmiddagen, som hans hustru så väl förstod att ordna, gick



Fru Walter gick endast ut för att göra uppköp för hushållet.

herr Walter omkring i ett strålände humör hela guldbryllopsdagen. Men för att säga sanningen, så var detta hans solskenslynne icke annorlunda än det han bestod sig med om hvardagarna: det tog sig nämligen uttryck i ett slags skämt, som mest bestod af hänfulla ord och griniga reflexioner med en tillsats af ett obehagligt skratt, hvilket tycktes komma från hans själs innersta. Tre eller fyra gånger under dagens lopp sade han åt sin hustru i en ton, som han själf inbillade sig var mycket munter och kvick, att han aldrig älskat henne, att det enda hon dugde till var att sköta kastrullerna i köket och andra liknande artigheter, hvilka i hans mun blefvo grofva förolämpningar. Som vanligt svarade hon honom med en bedräffvad blick, hvars djupa smärta han ännu aldrig förstätt; och timmarne gingo.

Den gamla pendylen i empirestil, som följt dem under alla år och med sin åldriga, spröda klang markerat tiden, slog ändtligen sex; då det sista slaget förklingat, återvände herr Walter från sin sedvanliga hygieniska promenad, återvände med regelbundenheten hos en gourmand, hvilken ej tål brända såser. Han öppnade dörren till matsalen. Bordet var ännu icke dukadt.



"Du låter servera allt, som jag afskyr".

Det finns väl knappast något reffullare än att nödgas vänta öfver tiden på en njutning, som man länge eftertraktat; vid åsynen af det tomma rummet, som hotade med middagens uppskjutande på oviss tid, råkade herr Walter ögonblickligen ur gängorna. Han blef ursinnig, blodet steg honom åt hufvudet och han var nära att bryta ut i en ström af vredgade ord, i det han sprang ut i köket; men där stannade han, öfverraskad af att endast finna Marianne vid spisen.

"Hvar är frun?"

"Frun har gått ut."

"Hvad för något!... Har hon gått ut... Hvar?... Sa hon inte det?"

"Nej... Frun nämnde bara att i dag blir det ingen middag förrän klockan sju."

"Klockan sju!... Jag ska således vänta ytterligare en hel timme... Och så har hon gått ut till på köpet... Om jag kunde begripa hvarför!"

Det blef en outhärdlig timme. Herr Walter hade aldrig känt sig mera upprörd än i detta ögonblick. Han vandrade af och an i sitt rum, förgäfvades grubblande öfver hvad det här skulle betyda. Hvarför hade hans hustru gått ut just i dag och hvarför hade hon framflyttat middags tiden?... Gåtan växte, antog orimliga proportioner; han, som var den mest fantasilösa människa i världen, gjorde sig i sin oro de besynnerligaste föreställningar: han trodde, att hans hustru helt plötsligt blifvit tokig, och han förutsåg de förfärliga följderna af en sådan olycka. Då pendylen slog sju och visaren fortsatte att skrida framåt på urtaflan, blef rummet herr Walter för trångt, han sträckte ut sin promenad genom hela våningen, öppnade och stängde dörrar, räknade sina steg för att få bukt med de oroliga tankarna, tills han slutade med att återvända till köket. Han förmodade, att Marianne skulle kunna lämna honom några upplysningar. Men det lät hon vackert bli. Hon såg på honom med en illparig blick, som han lyckligtvis ej lade märke till, ty han tänkte allt för mycket på sig själf för att kunna observera andra. Slutligen frågade han henne:

"Nå, har hon ännu inte kommit tillbaka?"

"Åh, jag glömde alldeles att tala om för herrn..."

"Hvad då?"

"Jo, frun bad mig säga herrn, att herrn inte skulle bli orolig, om frun dröjde något öfver tiden."

Något öfver tiden!... Hon bestämmer en timme senare än vanligt... och nu har ytterligare tjugu minuter gått... Men det värsta af alltsammans är den här festmiddagen, guldbryllopsmiddagen, som anförtrotts åt ett tjänstehjon utan en aning om hvad det vill säga att laga en ordentlig maträtt... Han frågade i tvär ton:

"Hvad blir det till middagen?"

Marianne svarade allhjämt lika illfundigt: "Frun bad mig inte tala om någonting för herrn, därför att hon har en öfverraskning i beredskap."

Öfverraskning!... Det ordet gaf ljus i saken. Utan tvifvel hade hans hustru gått ut för att hämta någonting extra, någon sällsynt rätt, som kommit med fåget långt bortifrån nu på eftermiddagen och som hon ej kunnat få utkvittera tidigare... Hon var ändå en präktig hustru, när allt kom omkring!... Och hans vrede förvandlade sig i en mild sinnessämning, som ökade hans redan förut ofantliga apliit.



Pröfva

**Tuppens Zephyr**

och Ni köper ingen annan.

**CEREBOS SALT**

är kryddan på läckra rätter, emedan det själf är så läckert.



Hoffotograf P. Lundh foto.

### Prins Wilhelm i Mölle.

**D**ET BLEF LIF OCH FART BLAND sommargästerna och den öfriga befolkningen på Kullaberg, då prins Wilhelm under sin sjöexpedition nyligen ångade in i hamnen därstädes och gick i land för att på äkta sjömansvis fraternisera med befolkningen. Blåjackorna åtnjuta ju alltid en obegränsad popularitet, hvar de visa sig — och en prins i flottans uniform till på köpet! Det har naturligtvis sin särskilda lockelse.

Prins Wilhelm är en toujours karl, och när därför de unga damerna, kamerabeväpnade, omringade honom, fann han sig muntert i sitt öde att bli "knäppt". — Våra bilder från prins Wilhelms Möllebesök tarfva ingen förklaring inför läsaren. De tala om glädje och glam, om sommarsol och sjungande vågor — och det torde vara tillfyllest.

Det hörs steg i trappan, dörren öppnas, och där står fru Walter litet blek, andfådd af den långa vägen upp till fjärde våningen. ... Hon bär ingenting: det finns ej ett spår af någon öfverraskning.

"Nå, där är du äntligen... Klockan går på åtta... Hvad ska det här betyda?"

"Betyda!... Hur så?... Det föll mig in att jag ville äta middag senare i dag... Nu kan du servera, Marianne!"

Han hade anlagt sin respektingivande min af vredgad despot: det ovanliga lugn, hvarmed hon svarat, bragte honom ur fattningen. Man satte sig till bords under tystnad. Marianne bar in den rykande sopp-skålen.

"Soppa på pumpa... Pumpa!... Det vet du ju att jag afskyr."

"Jag tycker om den... Det är trettio år sedan jag åt den sist."

Det sades i en stilla, inåtvänd ton, på hvilken det ej var möjligt att komma med något svar. Herr Walter satt stum och förbluffad med vidöppen mun, under det hans hustru långsamt och värdigt åt några skedar.

Sedan kom fisken.

"Jaså, du vill göra narr af mig... Gädde... med sauce hollandaise till på köpet... Som om du inte hade reda på att jag inte tycker om annat än hafsfisk."

"Jag för min del fördrar bara sötvattensfisk."

Och ändå äter hon ingenting af hvad hon har framför sig på tallriken. Hennes ögon

irra omkring, hon ser ut i tomheten, i den stora tomhet, som hon har bakom sig, i detta svalg, där hennes ungdom, skönhet och kärlek gått till spillo och där hennes själs spänstighet förintats, detta fruktansvärda tomrum, som heter femtio års slafveri och som utgör hela hennes lif. Hennes hjärta sväller af hat, och då hennes blick faller på mannen, som sitter där framför sin tallrik med häpen uppsyn, förödmjukad och rof för en dimmig skräck, så njuter hon af den barnsliga elakhet hon hittat på; den utgör hennes enda uppror och hela hennes hämnd.

Det är verkligen en munter guldbröllopsfest, tänker Marianne, då hon bär in den stufvade haren.

Men nu förlorar herr Walter tålamodet.

"Hvad vill det här säga!... Du låter servera allt, som jag afskyr."

"Allt som jag tycker om, min vän."

"Man skulle kunna tro att du gör det med flit."

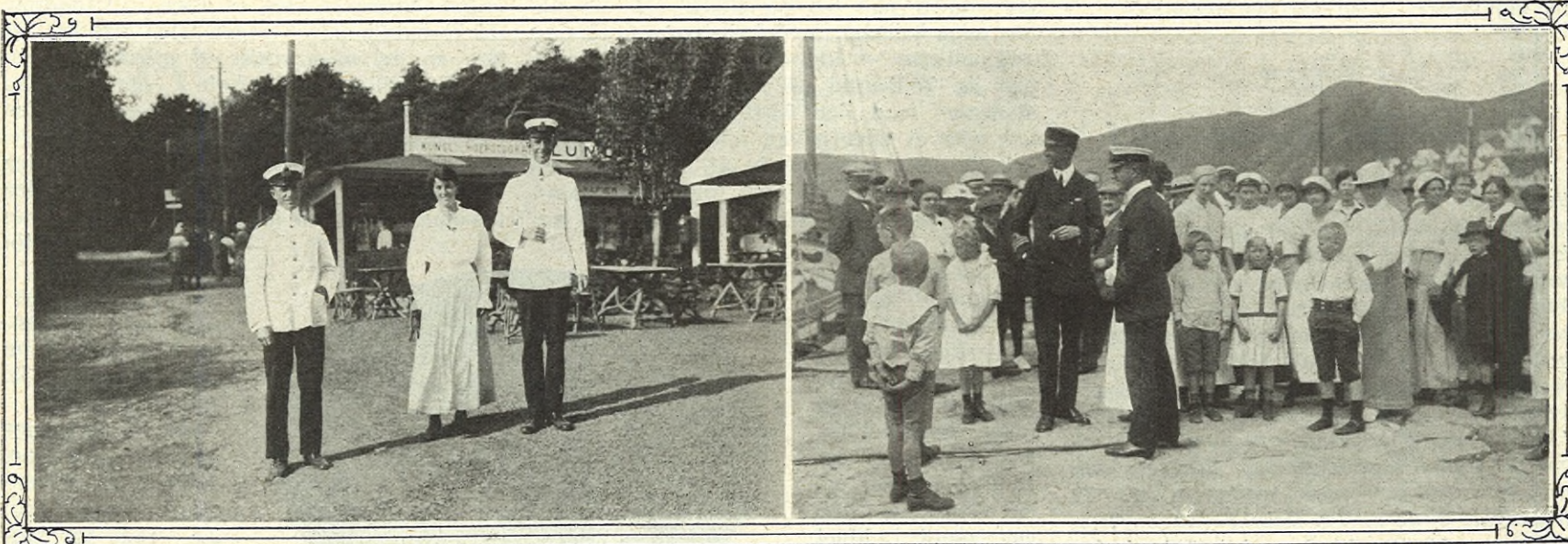
"Nå, äntligen märker du då det... Ja, det är med flit."

Han har rest sig från stolen, hans ansikte är blodrodt, hans händer knutna, under det hon med iskall röst upprepar:

"Ja, det är med flit."

Denna hennes upproriskhet, parad med ett orubbligt lugn — alltsammans förefaller honom så oerhördt, att han sätter sig ånyo, ur stånd att göra sig reda för hvad som sker.

"Du måste förklara mig det här... Jag för-



**Pellerins Växt-Margarin**

ersätter det finaste mejerismör.  
Bästa, drygaste och hållbaraste fabrikatet.

# Från automaldiskerska till skulpttris.

Ester Henning och hennes konst.

står det inte... Har du blivit sinnesrubbad? Vet du hvad du säger och hvad du tar dig för?... Är det inte min guldbrylllopsdag kanske?"

"Min också, tyvärr... Du kan vara alldeles lugn... jag är inte tokig... Och om du vill veta hvad jag tänker, så ska jag säga dig det... I femtio år har du regerat mig med alla dina infall, påtvingat mig din vilja utan att någonsin betänka att jag också var en människa, som kunde ha en egen tanke, en egen känsla, som du inte borde trampa under fötterna... I femtio långa år har jag varit din slafvinna... Nu vill jag att du skall vara min slaf... blott för en enda timme... vara den som underordnar sig... Det gäller ju ingenting annat än några matbitar... Sedan får du återta din frihet och jag mitt ok... Egentligen skulle jag vilja kasta det af mig, resa ifrån dig och lämna dig ensam... Men jag kan det inte... jag är för gammal... och jag är rädd... Förstår du mig nu?"

Hon skälfde i alla leder, och hennes ögon bådo redan om förlåtelse för hennes djärfhet. Medan hon talat, hade herr Walters anletsdrag blivit öfverglutna liksom af ett strålände skimmer; ja så, ingenting annat!... En kris, en liten nervattack, den skulle snart gå öfver... Han föreställde sig till och med hur han, sedan den var förbi, åter kunde bryta ut i raseri, svära och stampa i golfvet, tills hans hustru ödmjukt både om tillgift; för första gången i sitt lif kände han sig ädelmodig, antagligen därför att han blivit kvitt den fruktan, som nyss förlamat honom. Ett nästan älskvärdt småleende lyste upp hans ansikte, och han mumlade med en axelryckning:

"Kvinnor ä' kvinnor, det kan nu inte hjälpas. Man måste se genom fingrarna med dem."

Några fårar droppade ned på fru Walters orörda fallrik. Hon torkade sig i ögonen och frågade blygt:

"Får jag nu säga till om nästa rätt... Det är någonting, som du inte kommer att bli ond öfver... En ankpastej."

Herr Walters ögon glittrade af välbehag. "Från Amiens?" sporde han.

Och efter en jakande nick af sin hustru: "Du hade beröfvat mig aptiten... Men nu känner jag att den vaknar igen... Och champagne... du har väl inte..."

"Nej, den står och väntar... Ring!"

Den gamle hedersmannen darrade af glädje.

"Nu känner jag igen dig... Jag är inte ond på dig längre... Du har min förlåtelse."

## Iduns kvinnliga akademi.

MED ANLEDNING af att fröken Sofia Gumælius, som inom Idunakademien representerade affärsvärlden, aflidit i början af detta år, riktas härmed en värdjan till vår läsekrets att inkomma med förslag på någon svensk affärskvinna, som kan anses lämplig att intaga den ledigvordna platsen. Vidare anhåller akademien att våra läsare behagade inkomma med motiveradt förslag till pristagare för 1916, hvori angifves någon svensk kvinna, som kan anses berättigad till hederspriset, 1,000 kronor, för belönande eller främjande af någon förtjänstfull kvinnlig gärning. Förslagen torde adresseras till akademiens sekreterare med. dr Karolina Widerström, Gamla Kungsholmsbrogatan 19, Stockholm, och insändas ju förr dess hellre, senast före utgången af oktober månad.

DET STAR EN mager och påfallande enkelt klädd ung kvinna i mitt redaktionsrum. Den af allt för mycken borstning — nästan blanka och luggsliitna blå cheviotkjolen, de snedgångna skorna, den frånga koftan och hatten utan hvarje ansats ens till prydnad — allt vittnar om små, svåra villkor. Af koketteri finnes ej ett spår i detta yttre — men dock en viss värdighet och en blyg, men ändå säker frihet i rörelserna. De märkbarf tärda anletsdragen

skvallra på något sätt om umbäranden — om det nu icke är dräktens ytterliga enkelhet, som suggererar detta intryck... Någon hjälpsökande tjänarinna eller en blottställd arbeterska, tänker jag först. Men den diagnosen stämmer ändå inte. Den unga kvinnan har visserligen denna litet osäkra, förlägna blick, som är oskiljaktig från det vanliga: "Jag skulle be — jag tänkte fråga redaktörn — om redaktörn ville vara så snäll — det är så att — kanske jag kunde få veta —" o. s. v. Men här komma orden icke alls i de gängse banala tonfallen. Det blir ingen litania. Behärskadt och fast — med en aning till skälmeri — får hon sagt sitt ärende: om jag vill köpa några dikter — de kunde kanske användas... Och i nästa ögonblick har jag ett par blyertsskrifna värdikter i hand —: "Sippa liten, blek och barnslig" o. s. v. — välmentat rimmerier, bleka och barnsliga...

En ålbörd — hon förstår den strax, men blir ej nedslagen. "Jag kunde rita till," säger hon. "Det är just inte mycket, mina dikter — men jag ritas..."

En tidningsman uppfostras ju af sitt yrke till nyfikenhet — eller kanske vetgirighet. Jag vänder mig om på stolen och ser på den unga kvinnan. Är det rösten, som fångar mitt intresse — låg och nästan mjuk som den är, kultiverad på något sätt som inte stämmer med den torfliga paryren, säker och alls ej undergifven inför det afslagna anbudet, den misslyckade affären? Jag vet det icke. Erbjudandet att "rita" har ingenting lockande. Och dock sitter jag snart inbegripen i försök att locka af min besökare "hennes lifts hemlighet", som den sköna romanfrasen lyder...

Det är ett drygt göra. Men det lönar sig. Jag får veta en hel del om en människa, som vill något i lifvet och har mod och kraft att icke släppa sitt mål ur sikte, trots de mest när-



gångna och hårdhändta svårigheter. — Jag kommer i kontakt med en ung konstnärssjäl, spänslig som en stålfjäder, oförmögen att misströsta, nästan, fylld af kärlek till detta enda, som bär den fram öfver kroppens sväll och andra umbäranden... Om hon är en "stor" talang, en ovanlig begåfning, det vet jag icke. Men jag vet redan nu — och under senare sammanträffanden får jag det bestyrkt — att hennes öde är värdt att omtalas.

De enskildheter ur Ester Hen-

n i n g s lif jag här kan lämna, äro kanske icke fullständiga. Hon är icke meddelsam. Men de torde ändå vara tillräckliga för att belysa en ovanlig fond af energi och ej så litet af ett allt annat än stortaligt, men strålände lifsmod, ett sådant som värmer, en seg tro på framgången qu a n d m ê m e, en tro, som både hedrar och lyckliggör den som förmår nära sin tillförsikt i lifskampen af dess starka flöde.

Ester Henning är en Värmlandstös, vuxen i ett fattigt litet landhem borta i skogsbygderna. Fadern "studerade till predikant", men fosterfadern var ömsom målare och skomakare och blef slulligen nattvakt vid järnvägen, och modern bidrog till husets tarf genom att "ta hem barkar från skogen". Redan vid tolf eller tretton års ålder börjar flickungen sin bana som tjänarinna hos främmande människor, men redan då har hon med hjälp af en systers färgglåda målat "Jesusbarnet i krubban", påskbref m. m. Så kommer den unga Ester till Mora, i ett hus där frun själf idkar måleri; med henne kommer hon väl öfverens, börjar "sätta in figurer" i sina små kompositioner och får vid något tillfälle se verk af Zorn... I Dalarna, dit föräldrahemmet under tiden flyttats, får hon en del anvisningar af aristen Rignér, och fortsätter under arbete i olika hus med sin lust för målningen. Så kommer debuten i Stockholm: som biträde åt en slöjdmålare. Ester deltar i dekoreringsen af föremålen och står själf på Hötorget och säljer. Men mannen förstår att hans medhjälperska "har anlag", särskildt för porträttmålning, tror han, och genom hans och andras förmedling får hon tillträde till Tekniska skolan.

Det är egentligen nu den märkligare delen af Ester Hennings historia börjar. Hon har inga medel. Måste själf tjäna hvarje öre till sitt uppehälle. Hvad skall en fattig flicka



Blyg. — Efter mödan.

göra? Utvägarna äro icke så många, när man ingenting riktigt har lärt och just ingenting ser ut heller, förresten... Tjäna hos andra, det blir Ester Hennings lott. Det är intet föraktligt arbete, långt därifrån, men det kan kännas tungt, när man måste ta hvad man kan få, men icke förmår ge sig med mer än en liten del af sin själ åt det. Ty jungfru Esters tankar lefva hufvudsakligen i målar- och skulpturskolan. Hon har nämligen börjat skulptera, och känner sig mer och mer dragen af den våta, smidiga leran, som så villigt låter forma sig till hvad man önskar, medan man drömmer och ser sköna bilder af smäckra unga kroppar hägra för inbillningen...

Å, det är svårt att få de rastlösa fingrarna att utföra just det man vill att bilderna skola uttrycka — dubbelt svårt, när man kommer trött och utsläpad efter dagens slit i kök och köllare och förbittrad på orimliga husmödrars oblyga fordringar till kavaletten — dubbelt svårt, när man myntat ut sin kraft på hushållsgörats tusen omsorger och ändligen om kvällen får ägna sig åt det som lekt i hägen dagen lång. Och det är ju ej så mycket att förvåna sig öfver, att husmödrarna ej finna särskildt stort behag i denna tjänarinna, som visserligen utför sitt arbete, men aldrig går upp i det. Hon gör så godt hon kan — men hvarje ledig stund smyger hon undan, plockar fram sina lerklumpar, inlagda i oapfylliga tidningspapper, och glömmar både pannor och kastruller och städning och barnens strumphål för detta, som sannerligen inte hör till en ordentlig jungfrus sysslor. Det blir också en makaber ringdans, den unga Ester får utföra: från hus till hus kommer hon, men hon blir aldrig gammal i tjänsten. Snart nog upptäcker "frun" att hennes tjänarinna har något för sig, som hon inte begriper. Men trots alla obehagligheter, trots hugg och slag och föta uppsägningar, fortfar Ester att gömma sina lerklumpar där hon kan, än i byrålådan, än under sängen... Och vedervärdigheterna ökas, när figurerna hon gör börja taga form: de äro ju så ömtåliga, och hvilket våld på timmars tålmodiga försök, på resultatet af hängifna tankars, vackra



Ester Henning: Näckrosen.

stämningars ingifvelse kan inte en otålig husmör begå, när hon får se "sådant där?!" Det är bara att packa in så fort som möjligt och söka ny plats...

Men inte heller platser stå ständigt att få — i den stora staden går det många, som skulle ge aldrig det — om de ägde något att ge — för att få äfven aldrig så dåligt arbete. Äfven arbetslöshetens vånda, dess förbittrade elände får Ester Henning känna på. Hon kan berätta ett och annat om, hur det är att lefva på snart sagdt ingenting... och hur förödmjukande det känns att taga emot ett ovilligt gifvet litet bidrag af en släkting, som själf ej har det för felt, när nöden tvingar en att begära hjälp för att kunna lefva...

Men Ester står i. På skolan vet man ej hur svårt hon har det. Och det går långa tider som hon af olika omständigheter förhindras från att deltaga i undervisningen. Än är hon i Mora och försöker sig åter på måleriet, än åter i Stockholm, i tjänst på olika platser. Vid ett tillfälle måste hon ta anställning som diskerska i en automat eller ölstuga vid Slussen. Hon är den sist ankomna. Och hierarkins regler tyckas fordra, att hon utom sitt eget arbete, för hvilket hon har en mager lön, äfven skall hålla rent för de på platsen äldre diskerskorna, "just ej så inbjudande, skall jag säga"... Nå, hon underkastar sig det någon tid, men i längden härdar hon inte ut med detta lif. Det kommer till ett stormigt uppträde. Ester blir åter uppsagd. Men då hon fått ut en arm femma af sin lön i förskott, lägger värden utan vidare beslag på hennes "koffert", och i den ligga hennes skulpturer... Vid ett annat tillfälle har hon en plats ute i Södertörn och får under smällkalla vintern ligga i oledadt rum... Och på en annan plats vankas det helt sonika smörj af den öfver "pigans dumheter" uppretade frun, men däremot inga pengar... Det är att flytta, komma därifrån utan pengar, bättre det än att fortsätta på den platsen...

Men hur det är, Ester Henning tappar ej modet. Under alla dessa motigheter har hon ändå lyckats få ett arbete färdigt, som hon

är något litet tillfredsställd med. "En dröm" kallar hon det, och denna bild af en ung flicka lyckas hon få sälja — för hela femtio kronor. Senare får hon ett annat arbete, "Näckrosen", utställdt hos Hultbergs, och för en tredje figur, "Längtan", finner hon åter en välvillig köpare. Det är en rik man. Han skulle vilja ha den vackra figuren i marmor... Kanske, ja, när det blir tillfälle...

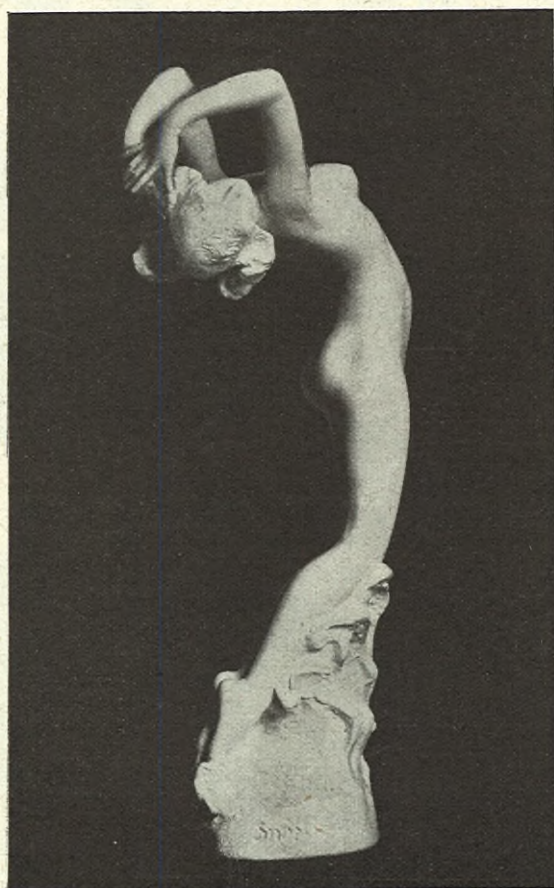
När jag råkar Ester Henning fram på vårkanten, är hennes stora sorg att hon inte har råd eller möjlighet att få modeller. Ty det är det hon behöver. Man ser det på hennes skulptur. Det märks på den att studierna varit knapphändiga — hon ler ett litet sorgmodigt leende vid ordet "studier". Men nu är hon ändå glad. Med ett kapital på en femtilapp och hyran för rummet betald för en månad kan hon se tiden an kanske en god del af sommaren, slippa att gå ut och tjäna... utan i stället få arbeta med sitt... Ty drömmen att nå fram, nå upp, "göra något ordentligt", den släpper hon icke...

Det har kommit en nyans af glädighet i hennes uppträdande nu, och hon ser mindre torflig ut än i vintras, då hon ville sälja sina dikter till mig... Det har varit en svår vinter, särskildt i år, folk intresserar sig ju bara för kriget... Men ändå lyser solen. Och Ester Henning hör visst till dem, som kunna lefva på solsken...

"Å," säger hon, "man får ej lof att låta nedslå sig. Det går, det skall gå att komma fram. Jag vet en figur jag skulle vilja göra nu, medan jag är rik och har tid och råd att arbeta..."

Och när jag åter skiljs från denna underbart modiga lilla kvinnovarelse, är det med en känsla af afund, nästan, mot hennes tillförsikt, hennes tapperhet. Hon gör icke mycket väsen af sig. Men, ho vet, den kan komma, den dag, då Ester Hennings namn blir känt land och rike öfver.

HARALD HEYMAN.



Snöflingan.



Toaletten. — W. Lamm foto.





## Bilder från

1. Tysk militär på en af promenadplatserna i Lemberg. — Den 5 september ha 100 år förflutit sedan den tyske sångkomponisten Carl Wilhelm föddes i Schmalkalden i Thüringen. Han har komponerat musiken till den tyska nationalhymnen "Die Wacht am Rhein", för hvilken han af den tyska staten uppbar ett årligt anslag af 1,000 thaler så länge han lefde. Våra bilder n:ris 2 och 3 visa dels komponistens porträtt dels "Gasthof zum Adler" i Schmalkalden, där han tillbringade sina sista lefnadsår och där han dog. 4. Rufenska flyktingar, som slagit läger under vandringen. 5. Byggandet af en s. k. vargrop med taggrädsstängsel och uppstående pikar. 6. Ryskt bondfolk i Suvalki samlade i en kyrka för att bedja



3



2

10

# Krigsländerna.

om fred. 7. Galiziska flyktingar återvändande till sina hem. 8. Rutenska skönheter samlade på en landsväg utanför Lemberg. 9. En med sandsäckar klädd ingång till en skyttegraf. 10. Tysk kavalleripatrull öfverskridande en flod på östra krigsskådeplatsen. 11. Ryska fångar förhöras i Holobutow i Galizien. 12. Kräftfångst. 13. Galiziska gossar, som på en af valplatserna utanför Lemberg hopsamlat kvarlämnade ryska gevär, som de gå att öfverlämna i österrikarnes händer. 14. En af rysarne sprängd järnvägsbro utanför Lemberg bygges på nytt af tyskarne. 1, 6, 7, 11, 12, 13. Gebr. Hæckel. 2, 3, 4, 9, 10. Leipziger Presse-Büro. 5. Berliner Ill. Gesellschaft. 8. G. Brunnlein. 14. A. Grohs.



3



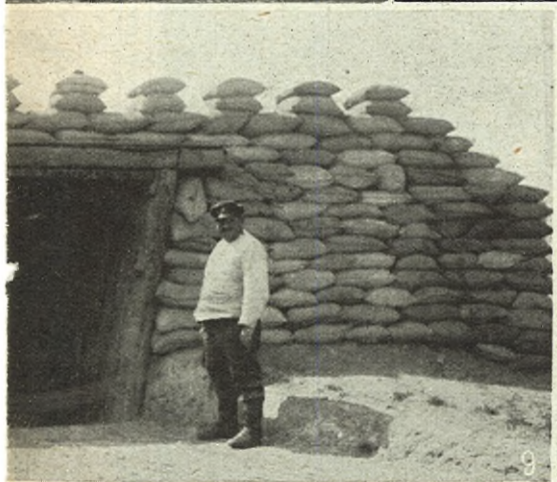
8



11



12



9



13



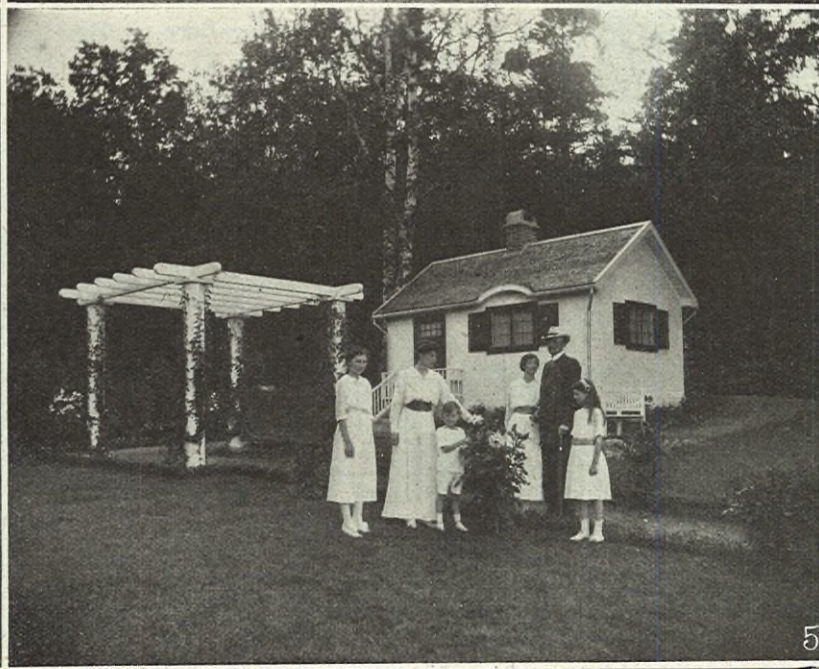
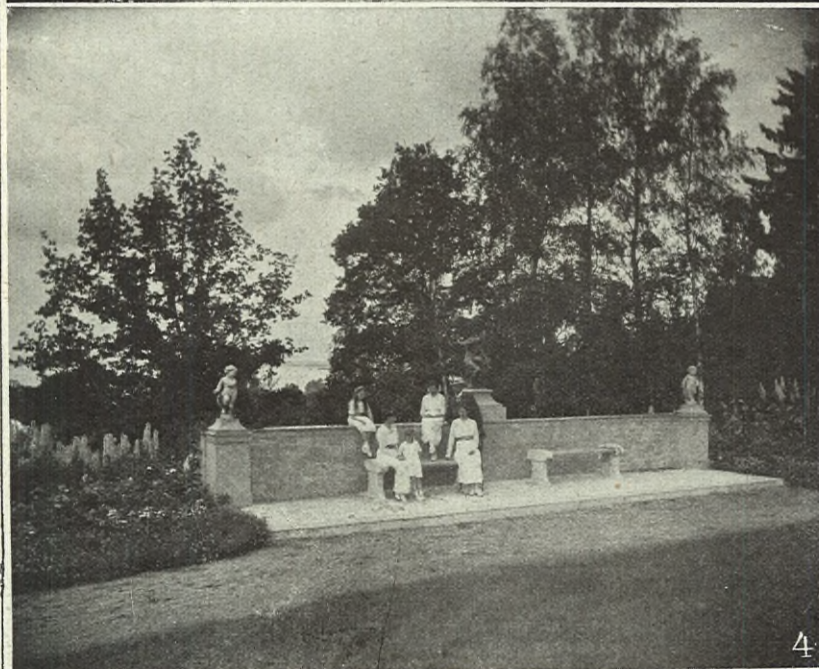
14

# FURSTLIGA FÖDELSEDAGAR PÅ FRIDHEM

PRINS EUGENS femtioårsdag högtidlighölls med en enkel familjefest hos prins Carl och prinsessan Ingeborg å Fridhem, vid hvilken festkonungen, drottningen samt så godt som hela den öfriga kungliga familjen kommit tillstädes. Vår bild nr 1 återger den kungliga familjen, samlad å Fridhems hufvudtrappa. De äro från vänster: prins Carl, kronprinsen, konungen, prins Eugen, drottningen, prinsessan Inge-



borg, kronprinsessan, prinsen och prinsessan Bernadotte samt deras barn. I förgrunden stå prinsessorna Margaretha, Märtha och Astrid samt prinsarne Lennart och Carl. Bilderna 2-5 återge olika situationer ur vestgötaherthigparets hvardagslif på Fridhem och äro tagna med anledning af prinsessan Ingeborgs 38:de födelsedag, den 2 dennes. — Höffoto Winge Norrköping.





Emil Stiebel. — W. Lamm foto.

## Operasångaren som eldare.

HUR HETER DET I "ETT RESANDE TEATERSÄLLSKAP": "De som varit präster i första akten ska vara röfvere i den andra." Med en omskrifning kan det också heta: Den som varit operasångare under vintern, blir ångbåtseldare under sommaren. Herr Emil Stiebel, en af vår tondramatiska scens talangfullaste sångare, har gjort sanning af den satsen nu i sommar, i det han ända till den 1 augusti tjänstgjort som eldare å Sandhamns Express. Han är nämligen mannen, hvilken gör hvad som faller honom in, men egentligen har han underkastat sig dessa betydliga strapasser för att bli smidigare i kroppen — allt af hänsyn till den konstnärliga institution, som han samvetsgrant offrar sina krafter under en lång säsong. Ty det kan sannerligen ej betraktas som någon sinekur att stå nere i maskinrummets djup och mata tre ugnar, som hvardera utsända en hetta af 800°. Allra helst som han vet hur sybaritiskt kamraterna tillbringa sina semestrar vid badorter och på fjällsluttningar. — "I offrets vända ligger offrets kraft", heter det i "Ran", och herr S. kan nu, efter gjord erfarenhet, bekräfta sanningen af dessa diktarens ord.

## Lifvets Biograf.

### Bakgårdsbarnens sommar.

**S**OLEN STEKTE OCH BRANDE från en glödhvit himmel. På bulevarderna kröpo människorna långt in under trädens skugga. Och i stadsparken låg doften af nyspruckna lindblommor och af ackasiornas hängande klasar — tung och söt — under grenarnas hvalf.

Men nu hade Lilly Ander, för länge sedan, lämnat den skyddande skuggan och de tunga dofterna bakom sig och gick med lätta steg och sökande blick fram genom Gamla-Stadens gränder.

Från korsvirkeshusens hvälfda portgångar steg en obeskriflig slank af all världens orenlighet emot henne, medan kattor fräste och slogs och småbarn grät och jämrade.

Nej, ur detta inferno skulle hon då skynda så fort hon kunde. Att Sy-Lina också skulle flytta hit bort var då mer än hon kunde begripa.

Men — se där hade hon Södra Krokgränden — och första ingången till höger skulle det vara. Snedt öfver gården.

En sådan gård!

Lilly Ander stannade och såg sig häpen omkring och hon fick en min, som om hon stått och sett ner för ett bråddjup.

Mellan gårdens kullerstenar och bråte växte ogräset med tropisk kraft. Sillhufvuden, potatisskal, gamla fläsksvålar och andra öfverlevor vällde öfver soptunnans kanter. Medan längst in i skuggan, mellan ett upplag af järnskrot och gammalt glas, en liten gnällande terrier hölls bunden vid en märta i väggen. Och bredvid terriern satt ett litet barn och lekte. En tre, fyra års pys med långt silkeslent hår kring ett vaxblekt ansikte och sjukligt blåådrade fanningar.

Han var så lifligt upptagen af leken, som bestod i att han med en pinne petade loss jorden mellan stenarna och sedan bakade små runda kulor af den feta smutsiga degen, hvilka han litet emellan bjöd terriern att smaka, att han alls inte lade märke till henne, som stod och såg på honom.

En sådan liten stackare! Hon måste fråga Sy-Lina, om hon kände till honom. Och medan hon klättrade upp för den värkbrufta, knarriga trappan, såg hon som i en vision för sig sina egna solstekte småttingar tumla om på badstranden, och en så svidande känsla af medlidande med den lille och hunden där nere bland plåtbitarna grep henne, att tårarna pressades fram.

— Nej nej, Sy-Lina skakade på hufvudet, hur gärna hon än ville, hur ljufvligt det än skulle vara, så var det henne alldes omöjligt att komma ut till dem på landet och sy. Numer var hon tvungen att arbeta hemma. Hon kunde endast ta emot hemarbete. Och instinktmissigt såg hon ut genom fönstret på den lille på gården, och det låg så mycken tillbakaträngd smärta och ömhet i blicken, att fru Ander genast förstod allt.

Hvarför Sy-Lina aldrig mer gick i familj och hvarför hon flyttat så långt bort från sin forna bostad och äfven hvarför hon, af allt att döma, hade det så fattigt och svårt?

"Ja", sade Sy-Lina långsamt, "fru Ander förstår kanske nu hur det är. Se till härom året var han hos mig med i Ingaryd, men då han dog, så ville jag inte lämna gossen till främmande. Ja, och nu sitter en där en sitter. Och på sånt här arbete till butiker förtjänar en så dåligt."

Lilly Ander ämnade just säga någonting, men hejdade sig och bet ihop tänderna.

Ack, hur gärna hade hon inte bedt Sy-Lina ta pysen med sig och hunden med — om så vore. Hur härligt skulle det inte vara att få se rosor så småningom knoppas och slå ut på den lilles bleka kinder.

Men —

Hon rådde inte sig själf. Hvad skulle hennes man säga om ett sådant tilltag och i dessa dyra och svåra tider till, då hvarje mun var att räkna med?

Blotta tanken på all moral och all visdom han skulle låta flöda öfver henne kom henne att frysa midt i juliheftan.

"Men", tänkte hon, när hon gick utför trappan efter att ha lofvat Sy-Lina att försöka göra hvad hon kunde för henne och hennes lille gosse, "någon utväg måste det bli."

"Ty," som hon alltid brukade säga, "om nu saligheten för en del bestod i att tänka på de osaliga, så var hon däremot så funtad, att något paradiset existerade inte för henne, om helvetet fanns för andra, och inte heller kunde hon odela njuta af att hennes barn hade det bra, då det finns så många, många små — bakgårdsstackare."

HEDVIG SVEDENBORG

## Ögonblicksbilder ur fågel-lifvet.

II.

### Rollos andra hustru.



**G**OKEN HÖLL OTTESANG I SKOGEN, bofinkhanarna glömde sina inbördes tvister i glädjen öfver tillvaron och talgoxen i salsholken matade kärleksfullt sin rufvande maka utan att bli ond, om en eller annan främling närmade sig det lilla hemmet. Det låg helgdagsfrid öfver all naturen på denna undersköna Kristihimmelsfärdsdag, årets första sommardag.

Den hölls t. o. m. af Rollo. Hans lustiga vårsång hördes nu och då från någon trädtopp i närheten, men han syntes inte till vid stugan och han lade sig inte alls i flugsnapparens byggnadsplaner. Några dagar förut hade han kommit hem från Södern och då var hans humör lika ofrefligt som vädret. Hans första bestyr var att inspektera Sunnerbo, men han föreföll inte alls belåten, hvarför vet jag inte, vi hade haft storsädning efter alla våra hyresgäster, det var nog mest för att ha något att gruffa öfver.

Ett par svart och hvita flugsnappare, som börjat bygga i Sjövillan, öfverföll han och förjagade från deras ägande grund. Det var ett ungt par, den nyblifne äkta mannen hade knappast trampat ut barnskorna — hans skjortbröst var ännu prickigt och pannfläcken nätt och jämnt synlig — han var också ovanligt undfallande, gamle herr Snapp skulle minsann inte låtit kujonera sig af Rollo och hans gumma lika litet. De unga två voro däremot genast villiga att afstå från Sjövillan och flytta öfver till Sunnerbo, men äfven där motade Rollo dem och sammaledes vid Nordanholk. Detta blef dock för mycket för snapparens tålmod, Nordanholk försvarades med förviflans mod och under ett par dagar var det mycket krigiskt, men på torsdag rådde, som sagt, en stilla frid.

Då öfvade Rollo sig i sång och det var rätt behöfligt. Så som han försummade sin sångkonst sommaren förut, kunde han ju inte bli någon virtuos. Den första repisen gick riktigt bra, men slutdrillen ville alltid låta litet "osmordt", och det där knarrande, gnisslande ljudet lyckades det honom inte heller nu att bortarbota. Den egendomliga sången hade dock det goda med sig, att Rollo ej lätt förväxlades med sina fränder, och själf måtte han ha blifvit ganska belåten med sina prestationer, ty redan på fredag återupptog han striden med flugsnapparena.

Han satt mest i toppen på Sunnerboträdet, därifrån kunde han öfverblicka alla holkarna och i rätt tid inskrida, hvilken som än hotades. Nu upptäckte han den ännu obebodda Ekbacken och lade äfven den till sina domäner. Nog måtte väl äktenskapet bli riktigt lyckligt, om lilla frun fingre fyra sommarvillor att välja emellan!

En vacker morgon anlände föremålet för så mycken omtanke. Jag trodde först att det var Rolly och förvånade mig öfver att hon blifvit så pigg och ungdomlig, men det var ju inte alls Rolly, det var Rollita, en ny skönhet, ung och glad. Var Rolly död, eller hade missämjan gått så långt som till skilsmässa?

Det var mycket lustigt att se, hur Rollo fjäskade omkring sin brud. Han ville så gärna visa henne alla sina trefliga villor, för att hon strax skulle välja sitt residens, men Rollita tyckte inte alls att det bråskade, hon ville roa sig litet och flirta en smula först, tids nog komme lifvets allvar! Sent på kvällen fick han henne dock med på en inspektions-

resa till alla fyra holkarna och efter någon tvekan — ett par besöktes två gånger — bestämde hon sig för Ekbacken. Rollo hade nu ingen egen vilja, han ville ej ännu en gång sätta lyckan på spel med bråk om småsaker, utan lilla frun fick helt och hållet bestämma "hvar skåpet skulle stå!"

Ett par dagar senare började bosättningen i frid och endräkt. Makarna följdes alltid på sina expeditioner efter inventarier, och vid hemkomsten hjälptes de åt att ordna dem inne i bostaden. Rollo kunde aldrig få det nog fint och rart åt de små som väntades, men Rollita tyckte inte att det var så förfärligt noga, alltid blef hon först färdig och satt sen på en gren, vänfande Rollo, som gång på gång vände om in igen, innan han fick något litet strå att ligga alldeles som han ville. Men hur länge han än dröjde, kunde det aldrig falla henne in att ge sig af i förväg, tillsammans skulle de välja sitt lilla bohag.

Så blef då hemmet omsider färdigt och nu följde en liten tid af stilla lycka, Rollita låg drömmande i det varma boet, medan den beundrande maken sjöng sina fagreste kärleksvisor, och i sinom tid välsignades äktenskapet med fem de sötaste småttingar, som någonsin kommit föräldrahjärtan att klappa af stolthet.

I lyckans solsken och under Rollitas milda inflytande vaknade åter Rollos bättre jag. De första dagarna efter hennes ankomst var han ännu rätt stridslysten och det föll sig nog litet svårt för honom att låta snapparna bygga i en af hans holkar, men så småningom blef han allt vänligare stämd mot dem. Och dessa å sin sida voro högsinnade nog, att vid Rollos första närmande genast förlåta alla oförrätter och glömma allt groll. De blefvo verkligen goda vänner, som ofta hjälpte Rollo att schasa ekorrar. Detta är ju flugsnapparens specialitet, och själfva hade de det så lugnt i Sjövillan, som de återtogo vid fredsslutet, medan Rollos, som bodde närmare skogen och i en ek, blefvo mycket hemsökta och ofta anlidade deras hjälp.

En gång måtte dock hjälpen kommit för sent, Kurre hade nog hunnit sticka in sin tass i holken och såra två ungar, innan han kände herr Snapps kraftiga hugg i sin nacke och måste ta till flykten. Ty när Rollo lockade sitt bevekande "huit huu, huit huu," var det endast tre af barnen, som kunde hör samma kallelsen. Dem tog Rollita hand om. Hon förde dem till skogen, tills de hunnit inhämta de första grunderna i flygkonsten, då kom hon tillbaka med dem och de vistades sedan alla i närheten af Ekbacken. Rollo sällskapade mycket med dem och matade ofta äfven de tre, men hans förnämsta om-



EN ORIGINELL SKRIFBORDSUPPSATS.

Den i Italien bosatte bildhuggaren Adolf Jonsson, hvilken f. n. vistas i Sverige och bl. a. är känd genom sin i Göteborgs högskola befintliga marmorstaty öfver Oskar Ekman, har modellerat här ofvan afbildade skrifbordsuppsats. Idén till kompositionen har konstnären hämtat från den nordiska gudasagan. I midten höjer sig asken Yggdrasil, i hvars topp sitter gudinnan Idun och nedkastar sina äpplen till de nedanför placerade gudagestalterna, som därigenom tillföras evig ungdom. Gjutningen i brons af den fyndiga kompositionen, som i längd håller 1,5 meter, utföres vid Herman Bergmans konstgjuteri. Arbetet är afsedt till födelsedagsgåfva åt en känd affärsman.

sorger ägnades åt de stackars sårade, dem vårdade han troget i många, många veckor. Sären läktes också, och småttingarna växte och frodades, men pappa Rollo förstod sig tyvärr inte på att spjåla brutna ben eller bota ledvrickningar, och så blefvo de små stackarna invalider, som fingo tillbringa hela sitt korta, dystra lif inom holkens trånga väggar. Fastän deras stjärt- och vingpennor så småningom växte ut till sin fulla längd, förmådde de inte ens att ta sig upp till flyghålet för att få kasta en blick ut i den sköna värld, som visat sig så ogästvänlig emot dem.

Och på hösten, när resan till Södern ej längre kunde uppskjutas, måste de arma föräldrarna lämna sina små älsklingar att för-gås af hunger.

Äfven i det allra lyckligaste äktenskap  
"lefs ej städs i rosengård  
och mången pröfning kan bli hård."

EN FÄGELVAN.

Göteborgs frivilliga sjukvårdskolonn

företog häromdagen en öfning i transport af svårt sjuka och sårade. Öfningen ägde rum vid statens järnvägars bangård och förutsättningen för öfningen var, att ett tåg med sårade anländt från Jonsered, där en drabning ägt rum. Från förbandsplatsen (ett tält på bangården) hade de sårade med kolonnens för sjuktransport inredda järnvägsvagnar förts till stationen i Göteborg, där de nu vidare skulle forslas till gamla Sahlgrenska sjukhuset.

Sedan allt var ordnad, bar det i väg till Sahlgrenska sjukhuset. Först kom en transportbil med kolonnens alla kvinnliga medlemmar ombord, därefter en privatbil med bl. a. fällläkaren, d:r Bagge, och kolonnens allt i alla, fröken Sigrid Uddenborg, samt därefter sjukvårds-spårvagnen.

Urlastningen vid gamla Sahlgrenska sjukhuset gick mycket raskt. De sårade fördes till den af kolonnen iordningställda sjuksalen, där de fingo krypa ned i de sköna och prydliga bäddarne och där de sluppo ifrån de besvärliga hufvudbandagen eller spjalorna kring benen. Sedan d:r Bagge gjort en fingerad undersökning af patienterna, var den intressanta öfningen slut.

Öfningen öfvervars af bl. a. öfverstelöjtnant Nauckhoff och kapten Lind.

Våra båda bilder visa dels transportbilen med kolonnens kvinnliga medlemmar, dels den öppna släpvagnen med bårarna. — Anna Backlund foto.

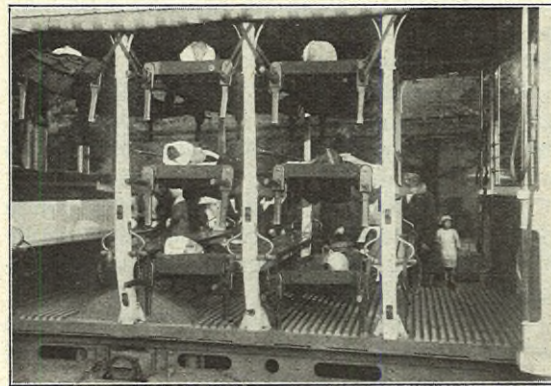
dem med stigande tjusning, betagen af färgernas prakt och sceneriernas dramatiskt skiffande lif. Läsaren tröttnar aldrig på författarens sällskap genom solens och halfmånens riken, men så är han också en intelligent ciceron, och i sin rensel bär han en skaldelyra, hvars fulltonigt ljudande strängar förkorta vägen.

Den typografiska utstyrseln är synnerligen vacker, och i texten äro insatta vignetter, hvilka i sitt enkla linjemått göra god dekorativ verkan.

Sophus Michaëlis: Hellener och barbarer. Roman från Perserkrigens tid. Öfversättning af Ernst Lundquist. (Hugo Gebers förlag.)

Konsten att skriva historiska romaner, som icke ha sin historiska atmosfär och kolorit gifven enbart genom accessorers uppräknande och händelsernas yttre trovärdighet, utan verkligen gömma något af den skildrade epokens egen anda, är få författare gifven. Men att Sophus Michaëlis hör till dessa få bekräftar hans 'Hellener och barbarer'. Med djärf och stark hand rullar han upp den för många sekler tillbaka i grus sjunkna fornvärlden därnere i det solgnistrande Hellas, dess skönhets-sans, dess hjälteanda och dess sunda, glada heddedom. Romanens höjdpunkt är persernas och hellenernas kamp, en glänsande målning af den världshistoriska drabningen, som rycker läsaren med sig i andlös beundran inför författarens intuition, historiska kunskap och lyriska flykt. Men boken har därjämte att uppvisa ypperliga skildringar ur hellenernas dagliga lif, friska, färgmättade kapitel, där Hellas' linjeklara och solmättade landskapsscenerier bilda en prakfull bakgrund. Språket är mästarens, fast i sin byggnad, rikt i sin ornamentering och genomskinligt som Hellas molnfria luft. Öfversättningen synes också ha bevarat det danska originalets konstnärliga prosa, hvilket knappast behöfver påpekas, då det gäller en så skicklig tolkare som Ernst Lundquist.

E. H—n.





**CLOETTAS  
GULD-CACAO**  
i vidstående förpackning  
säljes öfverallt  
**1 HEKTO 45 ÖRE**



smörgåsbordet. Kanna äfven användas till majonnäs, salad, à-la-daube, gratin, pastej, krustader, kroketter, säs m. m.

Kalfstek i gryta (f. 8-10 pers.).  
2 kg. fransyska, 2 tsk. salt (10 gr.),  
1/4 tsk. vitpeppar, 4 msk. smör  
(80 gr.).  
Säs: 2 msk. mjöl (20 gr.), 4 dcl.  
tjock grädde, salt (socker), vitpeppar.

Beredning: Köttet, som bör ha fva hängt, så att det är mörkt, bultas på skinnsidan med en fuktig klubba, torkas med en duk, urviden i hett vatten och ingnides med kryddorna. Smöret brynes i en stekgryta, som ej bör vara större än att köttet nått och jämt rymmes. Steken lägges i och brynes väl på alla sidor, hvarefter locket lägges på och steken får saktasteka utan att spådas, tills den är mör, eller omkr. 3 tim. Den vändes ofta och locket skall ligga tätt på grytan. Steken lägges med innersidan upp på varmt fat och skäres för vid bordet.

Det mesta fett skummas af skyn i grytan, hvarefter mjölet blandas väl med köttskyn, grädden spådes på, och säsen får koka 8 min. Den afsmakas med kryddorna och hålles upp genom sässil i varm sässkål. Steken serveras med grönsaker eller potatis och gurka samt salader.

Gurksalad (s. k. pressgurka) (f. 12 pers.). 1 fast, medelstor, färsk gurka på omkr. 1/2 kg., 2 msk. salt (30 gr.).

Säs: 1 dcl. ättika eller vinäger, 4 tsk. socker (20 gr.), 2-3 msk. fin matolja, 1/4 tsk. vitpeppar, 3 tsk. finhackad persilja.

Beredning: Gurkan skalas, från blomman till stjälken, med ej för tunna skal, skäres i 3 mm. tjocka skifvor, hvilka beströs med salt och få stå omkr. 1 tim. Saften bortslås, skifvorna läggas i saladsskål och öfverhålles med en blandning af ättikan, sockret, matoljan, om så önskas, och vitpepparn samt beströs med persiljan. Serveras till smörgåsbordet och till stekt kött.

Frusen grädde (f. 6 pers.). 4 dcl. extra tjock grädde, 1 msk. socker (15 gr.), 1 msk. vaniljsocker.

Beredning: Grädden vispas med sockret till hårdt skum och smaksättes med vaniljsockret, om så önskas. Den fryses därefter i glacemaskin, upplägges med sked i silfverskål och serveras till frukt. Den kan äfven packas i glaceform, som därefter får stå 1 tim. i is och salt. Uppställes och garneras med kokt frukt. Grädden kan äfven blandas med 3 dcl. fruktjur och frysas på samma sätt.

Pudding af kalfstek (f. 6-8 pers.). 4 hg. stekt, benfritt kalff eller hönskött, 1 hg. rått benfritt kalffkött, 2 hg. brödpånad, 3 msk. smör (60 gr.), 4 ägg, salt, vitpeppar, 1 msk. finhackad portug. lök, 1/2 msk. smör (10 gr.), till löken, 5 dcl. grädde.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.  
Beredning: Det stekta köttet hakas fint, det råa males 3 ggr genom köttkvarn och blandas med det stekta. Det råa köttet kan uteslutas, men puddingen får finare smak om det användes. Panaden brynes lätt i 1 msk. af smöret, lägges i ett fat, och det kalla smöret blandas genast. Därefter iroras äggulorna, en i sänder, jämte kryddorna och den finhackade löken, fräst i smöret. Köttet blandas väl med panaden, och så mycket grädde tillsättes, att farsen blir som en tunn gröt. Sist nedskaras de till hårdt skum slagna äggvitorna. Massan hålles i smord och brödbeströdd form och gräddas i vattenbad i ugn omkr. 1 tim. Puddingen kan äfven kokas i vattenbad ofvanpå spisen, men formen måste då vara försedd med tätt lock. Serveras med öfverbliven steksås, champinjon- eller murkelsås eller i enklaste fall med smält smör.

Stekt rödspotta (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. rödspotta, 1 msk. salt (15 gr.).  
Till panering: 3 dcl. mjöl, 4 msk. mjöl (40 gr.), 2 ägg, 2 tsk. matolja, salt, vitpeppar, 2 dcl. stötta skorpor.  
Till stekning: 1/2 kg. flottyr, 1 citron.  
Beredning: Rödspottorna läggas på ett fat, bstrykas med litet ättika, få ligga 1/2 tim. och skrapas därefter väl med en knif. De rensas, hufvudet skäres bort, och det mörka skinnets flås af på så sätt, att stjärtfenan skrapas med en spätsig knif uppåt, tills så mycket skinn lossnar, att man kan linda ett hvar omkring knifbladet, kniven rullas därefter mot hufvudet, och skinnets lindas däromkring. Fisken ingnides med saltet, får ligga 1 tim., torkas ånyo, doppas i mjölen, vändes i mjölet, doppas därefter i de väl vispade äggen, blandade med matoljan och smaksatta med litet salt och peppar, och vändes sist i stötta skorpor. Den stekes därefter i het flottyr, lägges upp på sugpapper att aftrina. Upplägges på varmt fat med tartpapper, garneras med citronklyffor och serveras med brynt smör och



**D. B. C.**  
**Flytande Putskräm**  
för metaller.  
Profva den och Ni använder aldrig någon annan. Fås öfverallt.  
Fabrikant: Dorch, Bäcksin & Cos A.-B. GÖTEBORG.

**Starkt apttgifvande,**  
gifver Apoteket Vasens »Ferrol» de bästa resultat vid blodbrist och allmän svaghet. »Ferrol» är ett Järncaseinpreparat som med lätthet upptages i blodet. På alla apotek till 2 kr. f.



**PHOSPHO-ENERGON-PILLER**  
FÖRORDAS AV LÄKARE  
»Vid allmän svaghet, nervositet, öfveranstängning och sömnlöshet.»  
SÄLJES ENDAST I APOTEK  
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM  
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

**Husmoderskurs.**  
Å Vårbacka, Södertörns villastad, mottagas ett fåtal bildade unga flickor till undervisn. i matlagn., bakning, linnesöm, väfning, födoämnes-, hälso- och sjukvårdslära, bokföring. Vidare genom prospekt.

Förnämsta vita stängtvål är **Äkta Balsamiska Barnängens** Aseptintvål  
OBS. Björnstämpeln!

**Edla Carlssons Privathotell** rekommenderas. Elektr. belysning och Rikst. i alla rum. Rum fr. 2 kr. Frukostar o. Supér serveras. Birgerjarlg. 8, Stockholm. röd, grön o. gul spåravn stannar vid porten). Riks. 44 01, 72 59. Allm. 125 59, 195 19.

**Äkta Franska Hårnät** 1:ma kvalitét, storlek 75x75 cm. Pris 1 krona pr duss, plus 20 öre porto. Återtages om ej till belåtenhet. *Sigurd Peterson, Ljungby.*



**i Stockholms Fjällkoloniers Lotteri,**

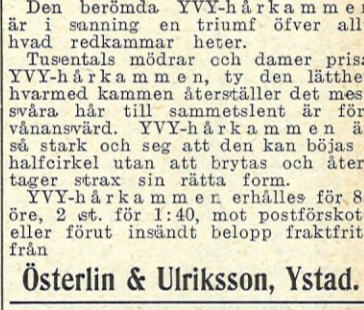
Andra dragningen, äro utkomna och erhållas efter rekvisition, märkt X 1, adress: *Fjällkoloniloteriet, Artillerigatan 60, Stockholm*, hvarifrån lotterna sändas mot postförskott å **2 kr. pr lott** + porto samt kostnaden för dragningslista, som utan särskild begäran tillsändas enhvar, som skriftligen rekviderat lott. Dragningslista utkommer 2 å 3 veckor efter dragningen.

**Dragning i September 1915. Hvar 8:e lott vinner.**

Högsta vinst: **"Ett idealhem"** (konstnärligt komponerade möbler, mattor, gardiner, ljuskronor och prydnadsföremål till sal, hvardagsrum, sängkammare och barnkammare), värde 9,000 kr. **"Bäcken"**, marmorstaty af H. Neujd, 5,000 kr. **Motorbåt**, 3,000 kr. **Tafel af Carl Larsson**, 2,000 kr. etc., sammanlagt 11 vinster i värde om minst 1,000 kr. (se vinstlistan, som medföljer hvarje rekviderad lott), 365 vinster om 900-100 kr., 1,200 vinster om 90-40 kr., 1,680 vinster om 39-25 kr., 3,650 vinster om 24-10 kr. etc.  
**BENGT OXENSTIERN.** Lotteriets föreståndare.



**Ansjovis i Ostronsås**  
Erkändt bästa inläggning.  
**För finsmakare!**  
**Vackert hår.**  
Den berömda YVY-hårkammen är i sanning en triumf öfver allt hvad redkammor heter. Tusentals mödrar och damer prisar YVY-hårkammen, ty den lätthet hvarmed kammaren återställer det mest svåra hår till sammetlent är förvånansvärd. YVY-hårkammen är så stark och seg att den kan böjas i halfcirkel utan att brytas och återtager strax sin rätta form. YVY-hårkammen erhålles för 85 öre, 2 st. för 1:40, mot postförskott eller förut insändt belopp fraktfritt från **Österlin & Ulriksson, Ystad.**



**Det bästa hvetemjålet**  
**MALMÖ BEST PATENT**  
Malmö Stora Walskvam

**Ni kan spara**  
vid tillredandet af Puddingar, Bakverk etc. utan att kvaliteten försämras, om Ni använder färre ägg och i stället **MAIZENA**

Rättorna tillagas mycket billigare, bli dock lika närando med samma utsökta välsmak. Våra Maizenarecept tillskändes Eder gratis och franco om Ni insänder ett brefkort med påtecknad namn och adress till Corn Products Co., Afd. K, Holmens Kanal 9, Köpenhamn.

**Försök**  
**Stekt gröt**  
af **SVALÖFS**  
snabbkokande  
**KORNFLINGOR**

**Vet Ni att**  
**Gahnelit**  
är ett utomordentligt  
godt munvatten?  
**Försök eljest!**

**KÖKSALMANACK**  
Redigerad af  
**ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND.**  
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.  
**FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 8-14 AUG. 1915.**  
SONDAG. Frukost: Smörgåsbord; omelett med champinjonsufning; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kräfter; kalfstek i gryta med färska grönsaker och gurksalad; hallon med frusen grädde.  
MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; delikatesstill med gräslök; tjock grädde och färsk potatis; kaffe eller te. Middag: Pudding af kalfstek (rester från söndag) med murkelsås och potatis; saftsoppa med skorpor.  
TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckkorf med stekta ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Stekt rödspotta med brynt smör och potatis; falsk gräddkaka med sylt.  
ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; ägg; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Ris-

grynspudding med blomkål, tomatås och potatis; filbunke med hallon.  
TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt hafregrynsgröt med mjölk; »sotare» med potatis; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med stufvade turska bönor; blåbärskräm med mjölk.  
FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt abborre med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kokt färsk oxbringa med pepparrotssås; körsbärsoppa med skorpor.  
LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; pytt i panna (rester från fredag) med färska rödbetor; mjölk; kaffe eller te. Middag: Afredd buljong med rotsaker (spadet från fredag); stekt makrill med potatismos.

**RECEPT:**  
Kräfter. De medelstora kräfterna äro bäst. De sköljas i kallt vatten. Till hvarje tjug kräfter beräknas 2 lit. vatten, 45 gr. groft salt samt dillkronor efter smak. Då vattnet kokar friskt läggas kräftorna och få koka 10-15 min., läggas upp i ett fat och få kallna i så mycket af spadet, att det står jämnt med kräftorna. Uppläggas högt på ett rundt fat, garneras med dill och serveras till

**SIDENHUSET** Stockholm.  
Regeringsg. 32.  
Detalj & Engros.  
**Damernas paradis.**  
Är Skandinavien största firma för **Sidenvaror, Sammet, Spetsar, Band, Ylle- och Bomullstyger.**  
Damunderkläder, finare Tricotage, Handskar.  
**P. D-Korsetter, Damkonfektion, alla slag.**  
Landets största detalj-Damskrädderi.  
Lyxbeställningsafd. 2 fr. upp. Populäraafd. 1 fr.  
Profver & kosnadsförslag franco.  
Priser erkändt lägre än i utlandets Sidenhus.

**Lejon Pantar & Strumpor**

ÄRO AF BÄSTA KVALITE & OMSORGSFULLASTE UTFÖRANDE

FÖRSÄLJAS ÖFVERALLT

persilja samt pressad potatis. Fisken kan även stekas i smör.

Risgrynspudding med blomkål (6 pers.). 1 medelstort blomkålshufvud, vatten, salt, 2 hg. risgryn, 1 lit. mjölk, 2-3 del. blomkålsspad, 4 msk. smör (80 gr.), 2 ägg, salt.

Till formen: 1 msk. smör (20 gr.), 3 msk. stöta skorpor.

Beredning: Blomkålen rensas, fördelas i klyftor och får ligga i ättikblandat vatten (1 lit. vatten, 1 msk. ättika) 1 tim. De påsättas därefter i litet kokande vatten, tillsatt med salt, och få koka till de äro nästan mjuka, då de läggas på sikt att rinna af.

Risgrynen sköljas, skällas i hett vatten, upphällas i durkslag och få afrinna. En kastrull smörjes med en del af smöret, mjölken ihålles, får koka upp, grynen illäggas och få under rörning koka, tills de äro nästan mjuka. Mot slutet af kokningen spådes med blomkålsspad. Gröten upphålles, blandas genast med

**Hårarbeten,**

ej fabriks- utan hemarbete. Flåtor af äkta mjukt naturhår, alla färger, fylliga, 50 cm. längd 4:50, 60 cm. 6:50, 70 cm. 8:—, 80 cm. 10:— kr. Länkar 2:— å 3:50. I öfrigt utföres allt hårarbete. Önskas arbetet af eget hår kan sådant insändas. Förstklassigt arbete garanteras. Om ej till belåtenhet får varan returneras. Sändes utan angifvande af innehållet mot postförskott.

FRU ELVIRA OSSBORNE,  
Vallingatan 27, Stockholm.

**Husqvarna Symaskiner**

framstående egenskaper bero på, att de äro fruktan af mera än 40-årig målmedveten sträfvan att framställa det bästa möjliga. Typer passande hvars och ens behov. *Förmånliga afbetalningsvilkor.*



**Utmärkta organ**

för annonsering i landsorten äro följande tidningar:

- Arvika: Arvika Tidning.
- Borås: Borås Tidning.
- Engelholm: Engelholms Tidning.
- Gefle: Gefle-Posten.
- Halmstad: Hallandsposten.
- Helsingborg: Helsingborgs Dagblad.
- Hernösand: Hernösands-Posten.
- Hudiksvall: Hudiksvallsposten.
- Jönköping: Smålands Allhanda.
- Kalmar: Barometern.
- Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.
- Karlstad: Nya Wermlands-Tidningen.
- Landskrona: Landskrona-Posten.
- Linköping: Östgöta Correspondenten.
- Lund: Lunds Dagblad.
- Lysekil: Lysekils-Posten.
- Malmö: Skånska Aftonbladet.
- Norrköping: Östergötlands Dagblad.
- Norrteje: Norrtelje Tidning.
- Sköfde: Skaraborgs Läns Annonssblad.
- Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
- Söderhamn: Helsingen.
- Södertelje: Södertelje-Södertörns-posten.
- Uppsala: Uppsala.
- Västervik: Västerviks Veckoblad.
- Västerås: Westmanlands Allhanda.
- Växiö: Smålandsposten.
- Visby: Gotlänningen.
- Örebro: Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.

resten af smöret och får kallna. Då den är fullkomligt kall, iblandas äggen, hvilka uppvisats med ett par msk. blomkålsspad, och massan afsmakas med salt. En form smörjes med smör och beströrs med stöta skorpor. Häri läggas hvarfals ris och blomkålsklyftor. Öfversta hvarfvet bör vara ris. Puddingen gräddas i ordinär ugnsvärme (omkr. 250°) omkr. 1 tim. Serveras med tomat-sås och potatis.

**SVAR**

(Forts.)

N:r 131. Fullständig utbildning till trädgårdsmästare erhålles i Kungl. Landbruksakademien trädgårdsskola, Experimentalfältet, Albano. 2-årig kurs. Inträdesfördringar uppnådda 20 års ålder, att ha minst 3 år tjänstgjort i trädgård. Elev åtnjuter kostnadsfri undervisning, rum, ved ljus å lärosalen, under studietiden, dessutom vissa tider dagspenning af 1,50-1,75 kr. Kost, sängkläder och tvätt får elev själf bestå sig. Vintertiden ingen aflöning, men är skyldig deltaga i förekommande arbete mot en ersättning af 1 kr. pr dag.) Rekommendationer till erhållande af plats kan af skötensam elev påräknas. Ansökan till Föreståndaren för Kungl. Landbruksakademien Trädgårdsskola. D:o kurs vid Sv. Trädgårdsföreningens elevskola, adr. Rosendal, Stockholm. Förmåner: bostad, ljus, eldning samt 12 kr. pr mån. under första, 20 kr. pr mån. andra året; fri läkarvård och medicin. Vidare finns Bergianska trädgårdsskolan vid Albano, samma förmåner, något högre aflöning än vid Trädgårdsföreningens skola. Sökes hos Styrelsen för Bergianska stiftelsen. — Adelsnäs trädgårdsskola, adr. Atvidaberg, utbildar äfven trädgårdsmästare. Här erlagges för 3-årig kurs en afgift af under 1: året och andra d:o 120 kr. för hvardera, under 3:e året 240 kr., och åtnjuter elev i gengäld kost, rum, lyse, tvätt. Här finns äfven en 2-årig kurs — den 3-åriga afser speciell utbildning i en eller annan riktning. Den 2-åriga kursen sönderfaller i två af-

**Fruktförvaring** Fruktkylor, Fruktställ, Trädgårdstegar.

Begär vår nya prislista.

**Rönneådalens Aktiebolag,** Stockamöllan. Tel. 5.

Hem på landet.

36-årig landbruksutbildad flicka af fin familj önskar förbindelse med ensam dam eller herre och fru i föräldrars ställe för att bilda eget hem å egendom i närheten af Göteborg. Svar märkt »Hem på landet» till Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. Torg, Stockholm, f. v. b.

delningar. Den ena för fruktodling och trädskoledrift, den andra för blomster- och köksväxtodling. Examen afläggas.

Idunprenumerant från början.

N:r 132. Ni kan söka in vid något gymnasium, t. ex. Enskilda gymnasiet i Sthlm, Styrmansgat. 22-24,

**OXYGENOL-SALVA**

Med vätesuperoxid



**Om hvarje svensk husmoder använde "Snabbkokaren"**

skulle millioner kunna sparas i bränn-sleatång. Eldas med affall från ved-boden etc. Kokning på några minuter. Prospekt och intyg sändas gratis och franco. Öfver 30,000 st. sålda i Sverige. **Pris pr st. 8 kr. fraktfritt mot efterkr.**

C. V. Rundström & Co., Järnaffär, Norrköping.

**Örebro husmodersskola**

Vasatorget 1. Telef. 976.

Innehar guldmedalj och hederspris. Börjar sin 20:de kurs den 25 aug. 1915. Prospekt gm FRU ALFH. RYSTEDT.

**Den tillförlitligaste boken**

med de flesta recepten för

Inkokning på apparat af frukt, grönsaker m. m.

Saftning

Sallader

Saltning af grönsaker o. kött

Inläggning på buteljer m. fl. sätt

är ovedersägligen den nya af

**Göteborgs Nya Husmodersskola**

utgifna

**KONSERVERING.**

Pris: Häft. med klottryck kr. 1:—  
Inb. i helt klotband kr. 1:75

Finnes i alla boklädor och Åhlén och Åkerlunds Förlag, Stockholm.

**Den billigaste boken!**

Öresundsposten ägnar en längre anmälan åt **TORSTEN PETRES** nyutkomna diktbok

**Flingor och Flisor,**

hvilken anmälan afslutas så:

**"Det är varm, äkta känsla, fin och skarp iakttagelseförmåga... en bok, som man dröjer vid i timmar och gärna åter tar i hand, när man lagt den en gång."**

"Flingor och flisor", dikter af tonsättaren **Torsten Petre**, ha i bokhandeln utkommit på Lars Hökerbergs förlag.

Pris kr. 2: 50.

**DET NUMERA FÖRNÄMSTA HVETEMJÖLET**

ÄR

ÅB HVETEN PERSONSVAL SVENSK

CHRISTIANSTAD

KRISTALL PATENT



förest. A. Kihlström; Sthlms Privatgymnasium (Philp o. Helligren), Vasagat. 50; Uppsala högre elementarlärverk och gymnasium f. flickor, förest. Hilda Josephson; 3-åriga gymnasiet vid Lunds fullst. läroverk f. flickor, förest. fil. lic. Birger Sjövall. Ni kan också läsa privat, för att sedan vid något läroverk taga examen som privatist, men vanligen brukar det för dessa vara svårare att gå igenom. Hur lång tid? Ja det beror ju på eder själf. Omkostnaderna ställa sig litet olika, både beträffande afgifter och inackordering, på olika platser. Beträffande bortväljande af ämnen, torde det klokaste vara att ej bortvälja något, ty då kan man vid examen få ha underkänt i ett ämne undantagandes svenska. Vänd eder med förfrågningar till någon af ofvannämnda. Föreståndare för skolan ombesörjer vanligen lämplig inackordering.

Idunprenumerant från början.

N:r 133. Dyliska småböcker (»sättböcker»), utgifna från Bonniers förlag, kan ni köpa i hvarje bokhandel: »123 sätt att baka kakor» å 70 öre, »110 sätt att baka kaffebröd» å 75 öre, »104 sätt att tillaga konfekt» m. m. å 75 öre. »Konserveringsbok för de svenska hemmen» af Gustaf Lind o. John Green, hvilken kostar 1 kr. rekommenderas lifligt.

Idunprenumerant från början.

N:r 134. »Ensam» tillrådes att sätta in en annons i t. ex. Idun, Sv. Dagbladet och möjligen Svensk Läraretidning.

Idunprenumerant från början.

— Männe ej Hessleholm, som skrider så raskt framåt, kunde behöfva en privat slöjdskola? Tillskrif Öfverste Hejdeman, som nog råder till det bästa. Gammal mamma.

N:r 135. Skaffa er från Malmö, genom någon bokhandel, en utställningskatalog, i hvilken ni kan se hvilken firma som tillverkar de ifrå-gavarande sakerna.

**Pensionsförsäkring.**

Allmänna Enke- och Pupillkassan i Sverige

meddelar försäkring för pensioner till efterlevande änkor och barn.

Inträde är öppet för hvarje svensk undersåte, som med afseende å hälso-tillstånd prövas antaglig och icke uppnått 60 års ålder. Pension kan betingas från 100 till 1,500 kronor. Insats en gång för alla kontant eller delvis genom revers eller och årliga premier.

All vinst tillfaller de försäkrade i form af årlig tillväxt af pensionen under den persons lifstid som betingat pensionen. Pensionstillväxten utgår f. n. med 4,5 procent för år å det betingade pensionsbeloppet.

Prospekt portofritt. Adress: Storkyrkobrinken 11, Stockholm.

**SYDSVENSKA KREDIT AKTIEBOLAGET,**

Drottninggatan 4,

utfärdar resekreditiv, betalbara på de flesta europeiska och utomeuropeiska bankplatser, ombesörjer telegrafremissor till in- och utlandet.

Fondafdelning. Notariatafdelning. Kassafack.

**Siden bortslumpas!**

Ett parti prima halfsiden, randigt eller enfärgadt, i moderna färger, säljes till halva priset på grund af obeh-ydlig felväfnad. Afpassadt blustyg kr. 2,30 st. Afpassadt klädningstyg kr. 6,90 st. Två blustyg eller ett kl-tyg sändas fraktfritt. Återköpas, om ej till belåtenhet. Skrif genast. Så lågt pris återkommer aldrig.

**NORDISKA VARHUSET, Stockholm.**

**RAMIN** smärtstillande och välgörande vid alla slags

**REUMATISM.**

Pris 2 kr. fraktfritt från Salicyl-såpfabriken i Eslöf.

ELEVER I GOBELINVÄFNAD nu genast. AMELI FJÄSTAD, Rocksta, Arvika. Riks 255 B.

**VINOLIA**

Twålar. Parfymer och Toilett-Artiklar.



FÖR BARNVÅRDEN. VINOLIA PUDER och CRÈME äro alltid oumbärliga för barn. Deras ömtåliga hud blir lätt röd och narig. Glöm ej VINOLIA, när Lillan badar.

Vinolia Generalagentur: Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. Dj.

**Föreståndarinneplatser**

vid ålderdomshem förmedlas genom Svenska Fattigvårdsförbundet för elever, som genomgått Förbundets utbildningskurs 1916. 3 månaders praktik i fattigvård eller sinnessjuk-vård erfordras före kursens genomgående, eljest förmedlas sådan genom Förbundet. Ansökan insändes snarast och före 1 september till Svenska Fattigvårdsförbundet, Läst-makaregatan 6, Stockholm, som lämnar program och övriga upplysningar.

## Kom ihåg insamlingen för de nödlidande i Polen!

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

## LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när Ni svarar på annons om ledig plats.

**TVÅ UNGA DAMER**, en sångerska och en fiolist, erhålla genast stadigvarande anställning. Svar till »Turné», Iduns exp., Stockholm.

**EJ FÖR UNG FLICKA**, kunnig i matlagning o. villig delt. i barnens skötsel samt i alla inom ett hem förek. görom., får plats i nästa sept. Jungfru finnes. Svar med foto, rek. o. lönepret. till »Barnkär familjemedlem», Laholm.

**HUSFÖRESTÄNDARINNA**, arbetsam, barnkär, kunnig i matlagning, får plats i sept. Jungfru finnes. Svar med foto, betyg och löneanspråk till »Dr. E. T.» Iduns exp. f. v. b.

**I VACKERT BELÄGET** stilla hem i liflig trakt nära Sthlm får huslig flicka god plats att ensam sköta litet hushåll. Svar till »Eget rum», Iduns exp., Sthlm.

**BILDAD FLICKA** sökes att på egen hand sköta skolhushåll för 4 barn i Hudiksvall. Svar till »X.» Bjuråker.

**BILDAD**, undervisningsvan flicka, som genomgått 8-kl. läroverk sökes till hösten å större gård i Skåne att undervisa en flicka och en gosse till 3:e o. 1:a klass, äfven i piano-spelning. Löneanspr., foto samt rek. sändas till »Hösten», Helsingborg p. r.

**BILDAD, SYMPATISK** och intelligens flicka från bättre landbrukarehem, som med intresse och förmåga kan ordna och förestå ett hem på landet, erhåller genast plats i godt hem i Skåne. Svar med foto, som återsändes, märkt »Landgård», Snällposten, Lund, f. v. b.

**Till den 24 okt.**  
önskas en ordentlig o. sykkunnig kammarjungfru å stor herrgård i Småland. Lön 30 kr., klädningar m. m. samt en verkligt skicklig hushållerska 50 kr. pr månad. Svar jämte foto o. betygsafskrifter torde omgående insändas till »Förstklassig plats» under adress S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm, f. v. b.

**Anspråklös lärarinna**, fullt kompetent att undervisa 3:dje och 5:te klassens kurser enligt allmänna läroverkens plan erhåller plats i enkelt hem å landet instundande läsår. Svar med löneanspråk och meriter torde snarast sändas under adr. »Lärarinna 14», Dala-Järna.

**Vid Kronprinsessan Margarethas Vårdanstalt för tuberkulösa barn** finnes 2:e elevplatser att tillträda den 16. augusti. Elementarbildning och läkarebetyg fordras. Ansökningar sändas till föreståndarinnan, adr. Anstalten, Kullsveden.

**Bättre, anspråklös flicka**, stark o. frisk, ej för ung, kunnig i sömnad, får plats omkr. 20/8 att sköta 2 flickor, 8 o. 2 år, samt hafva hand om städningen. Hjälptill gressor. Svar åtföljdt af betyg, foto o. lönepret. torde sändas till »Disponentfamilj», Göta Station.

**Exam. Sjuksköterska** erhåller anställning som sjuksköterska för fabriksambälde i södra Norrland. Ansökan, med betygsafskrifter och uppgift om ålder och löneanspråk, ställas till Holma-Helsinglands Linspinneri o. Väfveri A.-B., Forssa.

**Mot fritt vivre** erhåller bildad, anspråklös flicka plats att tillse och hjälpa med läxlän. 2 barn 7—11 år. Helst sykkunnig. Svar till Fru Apot. Westerlund, Sveg.

**I stilla hem på landet**, i Norrland önskas till hösten en lärarinna för en åttaårig flicka. Musikalisk har företräde. Svar med uppgift om ålder och lönepret. sändes till »Inspektorsfamilj», Anundgård.

## Guvernans, Husföreståndarinnan

önskas till tjänstemannafamilj i öfre Norrland i höst att läsa med 2 barn i ålder 7—12 år. Svar med löneanspr. m. m. till »Musikalisk», Iduns exp.

## PLATSSÖKANDE

**BILDAD FLICKA** som förut innehaft plats önskar plats som hushållsfröken eller sällskap och hjälp där jungfru finnes. Endast i mellersta Sverige, helst i stad. Kunnig i hushållssyssl. och handarbete. Genomgått hushållsskola. Svar till »Familjemedlem S. A.», Iduns exp. f. v. b.

**HANDARBETSLÄRARINNA**, utexam. från Andrea Eneroths högre handarbetssem., önskar plats till hösten i skola, hemslöjd, eller i hem där barn finns, att undervisa samt hjälpa till med lättare sysslor. Goda betyg och rek. finnes. Svar till »Handarbetslärarinna», Iduns exp. f. v. b.

**UNG, BILDAD, MUSIK. FLICKA**, som genomgått 8-kl. läroverk med goda betyg, önsk. guvernantsplats i bild. hem. Villig att underv. i pianomusik och biträder gärna med lättare hushållsgöromål. De bästa ref. kunna företes. Svar till »Anspråklös», Postkontoret, Järntorget, Göteborg.

**PLATS SÖKES** som husföreståndarinnas eller barnfröken af flicka som vistats 7 år i Tyskland. Svar till »28 år», Göteborg 8 p. r.

**UNG MUSIKALISK FLICKA** med real-skoleexamen och som genomgått Cronius hushållsskola önskar i okt. plats som hjälp och sällskap i mindre fam. i mell. Sverige. Önskar anses som familjemedlem. Svar till »Nytta och nöje», Iduns exp. f. v. b.

**UNG GLAD FLICKA** af god familj, som genomgått 8-kl. läroverk och husmoderskurs, önskar komma i fin familj som hjälp och sällskap, helst i Sthlm eller å större egendom. Lön önskas ej. Tacksam för svar till »Frisk och glad», Iduns exp. f. v. b.

**HUSFÖRESTÄNDARINNA**, bildad, prakt. o. van vid ordning, önskar plats till hösten. Sv. t. »T.» Malen p. r.

**UNG FLICKA**, som genomgått slöjdseminarium, önskar plats i skola eller större tapetseriaffär. Svar emotes tacksamt till »P. P.» Norra Rönn p. r.

**TVÅ BÄTTRE FLICKOR** önska plats till 1:a sept. som frielever på herrgård eller annan större gård i mellersta Sverige. Betyg fr. hushållssk. finnes. Sv. t. »19 o. 22 år», Iduns exp.

**20-ÅRIG BILDAD FLICKA** önskar plats i familj att passa barn. Har genomgått en kurs i barnvård. Svar till »Box 13», Bjerred.

**GUVERNANTSPLATS** sökes af ung flicka, som genomgått 8-kl. läroverk med normalskolekomp. Betyg från föreg. plats. Små lönepret. Sv. t. »Undervisningsvan», Helsingborg p. r.

**I GODT HEM** söker undervisningsvan, musikalk lärarinna plats för läsaret. Goda betyg. Svar: Samvets-grann—Energisk», Iduns exp., Sthlm.

**ENKEL, GLAD, HUSLIG FLICKA** (30 år) önskar plats som husmoders hjälpre, som hjälp och sällskap åt äldre dam eller att sköta hushåll åt ensam person. Svar till »Sigrid», Iduns exp. f. v. b.

**SOM FRUNS HJÄLPREDA** önskar 17-årig flicka plats, helst på landet. Betyg finnes. Svar till »Landtbrukaredotter», Stannared p. r.

**UNG, KRISTLIGT SINNAD FLICKA** från godt hem och med intresse för ett hems skötande önskar i höst komma i treflig familj (helst på landet) för att under god husmoders ledning (där jungfru finnes) deltaga i förek. görom. Van vid barn och kun. i enklare sömnad och handarb. Svar t. »Mors hjälpreda», Iduns exp. f. v. b.

**Guvernantsplats** sökes af ung, anspråklös flicka, som genomgått 8-kl. läroverk med normalskolekomp. Åger undervisningsvana. Svar till »19 år», Jönköping p. r.

**Junge Deutsche** sucht Platz z. 1. Okt. als Kinderfräulein, spricht Schwedisch etw. Familienanschluss wünschenswert. Antw. an »Ung tyska», Alingsås p. r.

**Bildad, föräldraöns flicka** önskar komma i verkligt god och fin familj för att mot fritt vivre få praktisera i allt, som tillhör ett hems skötande. Har genomgått 8 kl. läroverk, husmodersskola samt en kortare kurs i linnesöm och väfning. Ref. lämnas och önskas. Svar till »19 år», Sv. Telegramb. Annonssaf., Göteborg.

**Som husföreståndarinnan** hos kristligt sinnad pers. eller familj, önskar till hösten bildad, 35-årig flicka plats. Har under 7 år förestått ett hem men på grund af dödsfall nu ledig. Goda betyg och referenser. Pianino och möbler till eget rum vore önskvärdt finge medfölja. Svar märkt »Ensamstående» under adress S. Gumælii Annonssbyrå, Sthlm, f. v. b.

## Ung Elementarbildad Flicka

önskar att nu genast eller den 24 okt. komma i ett bildadt hem, gärna där det finns barn, att under husmoders ledning deltaga i alla inom ett hem förek. lättare sysslor utan lön. Sv. t. »Familjemedlem 18 år», Lund p. r.

## Skolhushåll.

Utmärkt husmoder, infödd tyska, önskar förestå skolhushåll eller ådringshem. Vill vara behjälplig med engelsk och tysk läxläsning. Ref. gifvas och önskas. Svar till »Barnavän P. B.», Iduns exp. f. v. b.

## INACKORDERINGAR.

**I STOCKHOLMS NÄRHET** kan inack. med undervisning erhållas kommande vinter för en flicka, helst jämnårig med egen dotter, som skall läsa 3:e kl. kurs. Svar till Kyrkoherde Herman Palm, Södra Prästgård, Svartsjö.

**FÖR UNGDOM** finnes god inack. i bild. hem. Ej långt från Schartau el. södra seminariet. Förstkl. hus. Badrum. Ref. Fru T. Dillner, Hornsgat. 4, Stockholm.

**INACKORDERING** kan erhållas med ensamt eller deladt rum hos fru Maria Pfg-Gyllenbåga, Artillerigat. 28 A III. Centralt läge. Allm. 22223

**I LUGNT OCH STILLA HEM**, vackert beläget vid skog och sjö, nära Södertelje, kan 2—3 damer som önska hvila få god inackordering för år eller kortare tid från 1 sept. Svar till »Lugnt och stilla», Södertelje.

**INACKORDERING** erhålles på längre eller kortare tid i Långareds prästgård vid sjön Anten. Rikstelefon. Fru A. Bergstrand, Långared.

## God inackordering

i familj eller ålderdomshem önskas i höst för gammal dam, helst i Stockholm eller dess omedelbara närhet. Goda ref. fordras. Svar till »82 år» under adress S. Gumælii Annonssbyrå, Stockholm, f. v. b.

## För nervsjuk dam,

30 år, önskas längre inackordering i ett stilla, enkelt hem på landet. Svar ombedes till »Inackordering för nervsjuk» under adress Gumælii Annonssbyrå, Malmö.

## Fru Hildur Fagerholm

(»Kära Mor från Sjunda») tager emot i sitt hem »Villa Höjden», Lidingö Villastad, från 1 sept. unga damer från landsorten, som vilja vistas i Stockholm längre eller kortare tid i och för studier, hvares föräldrar sätta värde på ett **HEM** för sina döttrar.

Vid Tyra Rinmans

## Konvalescenthem för barn

**Hindås**, 550 fot öfver hafvet, 55 min. resa från Göteborg, mottages friska och kläna barn för rekreation. Anmälningar till höstens skolundervisning mottagas och prospekt sändas på begäran. Rikstel. 16, Hindås.

## Äldre dam

kan till hösten få godt och trefligt hem på landet i vacker trakt af Skåne, ej långt från stad och station. Sv. t. »Hem», Sv. Telegramb., Malmö.

## SYSTER EMMYS

### Privata Barnhem,

Handtverkarereg. 88, 5 tr. emotager späda barn till inackord. på längre o. kort. tid. Full diskretion. Vid. pr Allm. Tel. 14396.

# Hvar skall jag tillbringa min sommarsemester?

### I Sthlms omgifningar:

**VID MALAREN.** Pensionat Fagerudd har utmärkta strandbad och skogspromenader. Begär prospekt af Konditor Lundevall, Enköping.

### I Skåne:

**LUDVIGSBORGS PENSIONAT.** Härlikt läge i skogrik trakt, nära Ringsjön, rekommenderas. Tel. Höör 58 B. Emilia Paulsson.

**MÖLLE-KULLEN,** Hotell Elfverson. Rikstel. 9 och 26. Johan Elfverson.

### I Halland:

**SUNDSHOLMS Sanatorium** för bröstsjuka. Adress: Ryaberg. Läkare: Med. dr Victor Berglund, Halmstad.

### I Dalarne:

**SVARSDJÖ HVILOHEM** erbjuder hvila och hemtrefnad i lugn, vacker trakt af Dalarne. Närmare meddelar fröken Lydia Johnson, Svärdsjö. Riks 29.

### I Jämtland:

**UNDERSAKER,** västra Jämtland. Hedin's Pensionat rekommenderas.

### I Småland:

**FÖR BRÖSTSJUKA.** Solgården, Bor. Nytt och tidsenligt. Läkare: Dr G. Lundskog. Föreståndarinnan: Sjuksköterskan Tora Strömsten.

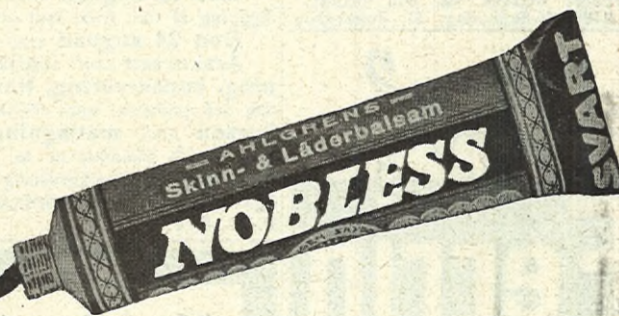
**SOLBERGA PENSIONAT,** adress Solberga, å småländska höglandet, 280 m. ö. h. i skogrik, vacker trakt, rekommenderas. 1½ km. fr. statsbanestation, 15 min. jvg.-resa fr. Nässjö stad.

En annons under ofvanstående rubrik, 10 mm., kostar endast

**Kr. 2:— pr gång**

Likvid i postanvisning. Texten kan lämpligen skrivas å postanvisningsblanketten.

# Nobless



## Att spara på öret

är nog bra — blott det icke sker på bekostnad av den inköpta varans kvalitet. En sådan bakvänd sparsamhet gör sig dock ofta gällande, bl. a. vid anskaffande av pulsmiddel för skodon. Det utbildas i handeln massor av Skocremsmärken från mer eller mindre obskyra fabriker, märken vilkas enda förtjänst är det billiga priset. Nackdelarne äro däremot flera: råämnena äro av sämsta slag, ofta rent skadliga för lädret; med stor ansträngning kan man blott frambringa en dålig, snart mattad glans; en tjock och hård skorpa bildar sig på lädret, som i följd härav snart spricker sönder. Allt detta som följden av en missriktad sparsamhet. — **Ahlgrens Skinn- och Läderbalsam Nobless** är däremot en av förstklassiga råämnens sammansatt produkt, som vid minimal förbrukning ger en djup och vacker glans och håller lädret mjukt och elastiskt. Nobless är därför i bruket **billigast**. — Svart, brun, gul, beige, grå och vit (ofärgad) i tuber å 35 öre och burkar å 50 öre.

Till platser, där ännu inga återförsäljare finnes, expedieras gärna direk till konsumenten 6 tuber portofritt för Kr. 2: 10. F. Ahlgrens Tekniska Fabrik, GEFLE.



**Doktor J. Arvedsons kurs Sjukgymnastik, Massage o. Pedagogisk Gymnastik,** medför enl. kongl. maj:ts medgifvande samma komp. o. rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet. Kursen 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. Dr J. Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

**Gymnastikdirektörsexamen** afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

**Sydsvenska Gymnastik-Institutet.** Ny kurs börjar den 14 sept. Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

**Göteborgs Gymnastiska Institut,** längsta och fullständigaste specialkurs i **Sjukgymnastik och Massage,** — Begär utförligt prospekt. — Nästa årskurs börjar den 15 September.

**Kurs i Massage och Sjukgymnastik** STOCKHOLMS MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT **Biblioteksgatan 28** Begär prospekt.

**Vid Professor Unmans Institut** börjar d. 1 okt. ny (ettårig) kurs i **massage och sjukgymnastik.** Begär prospekt! Brunkebergsgatan 9, Stockholm.

**Doktor Bjerkes Ögonklinik** LINKÖPING.

**Tandteknikerkurs.** Assistent W. Johnsons kurs börjar åter den 1 sept. Anmälningar snarast Malmkillnadsgatan 60, Stockholm.

**Turkiska badet,** i Malmorgsbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållandet af smärt figur och fin hy. Badet är angenämast, om man är flera i sällskap. Pris kr. 1:50.

**FRÅKENPOMADA** gör hyn skär och hvit. 3 o. 2 kr. + porto. **HÅRFÄRG** 4,50 o. 2,50 + porto. Återställer hårets färg. *Parfymaffären Drottninggatan 58, Stockholm.*

**Mélanogéne,** Diqueumare — färgar hår, skägg och ögonbryn — håller färgen i månader. Pris kr. 5:— + porto. Försändes disk. **Franska Parfymmagasinet,** Hoflev., 21 Drottninggatan 21, Sthlm. **Mot grått hår!** Härmed meddelas att det utmärkte och så mycket efterfrågade härvattnet mot grått hår, som förhindrar håravfall och fullständig borttagning mjäll, och som i öfver 40 år tid förts i Fanny Gelins Parfymmagasin, Malmorgsgatan 5, Sthlm, numera fås under adr. Firma Fanny Gelin, Norrvikens Rikstet. Norrviken 14. Pris 5:50 fraktfritt.

**Privat bokbinderi.** Arbetet utföres väl och billigt. Br. 4586. M-Samuelsg. 41, Johanssons.



**Ferrin** Fås på apoteken **Bästa järnmedel** Utmärkt styrkande. Apoteket Lejonet, Malmö.

**OATINE** är ren hafreextrakt. För dålig mage ordnernas hafregröt; för dålig hy Oatine hafrecreme, som renar porerna, aflägsnar fränkan och finnar samt gifver huden ett ungdomligt friskt utseende. **Äkta Oatine-Creme i vitt burk med grönt lock;** pris 1,50; 4-dubbelt inneh.: 3.—. **Oatine-Snow** 1,50. Finnas öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksg. 11. Birgerjarlsg. 18 o. Drottningg. 63, Sthlm.

**Högre lärarinneseminariet vid Stiftelsen Kjellbergsska Flickskolan** omfattar 3 ettåriga afdelningar och meddelar högre lärarinnekompetens. För inträde i afd. I fordras fullständigt afgångsbetyg från 8-klassig flickskola jämte inträdesexamen i ett fåtal ämnen. Inträdesansökningar åtföljda af betygsafskrifter, frejde- och läkarebetyg torde föra den 25 aug. insändas till Styrelsen. Prospekt på begäran. Göteborg i juni 1915. **STYRELSEN.**

**Husmoders- och Slöjdafdelningarna vid Mariannelunds Praktiska skola.** Nya kurser börja den 23 aug., 1 okt. och 1 nov. I **Husmodersskolan** emottagas äfven **halfbetalande elever.** Grundlig och praktisk undervisning. Undervisningen handhafves, utom af erfaren **husmoder,** af **utexaminerade och skickliga skolköks- och slöjdläraresinnor.** Prosp. mot 20 öre i frim. Adr. endast: Praktiska Skolan, Mariannelund. **Obs!** Ny regim, solid ekonomi. **Styrelsen.**

**Strängnäs Hushållsskola.** Ny Husmoderskurs d. 18 augusti. Grundlig och praktisk undervisning. Prospekt och referenser genom Fru **M. Braune,** Strängnäs.

**Göteborgs Nya Husmodersskola** S. Allégatan 2 A, Rt. 106 24. **Husmoderskurs** på 1 termin. — Längre och kortare kurser i matl., bakk., konserv., Linnesömn. m. m. — **Obs!** Äfven kurser för fruar. Prosp. på begäran. **Elvira Friberg.** **Hildegard Friberg.**

**Fl. Dr Anna Ahlströms Läroverk Nya Elementarskolan för flickor,** 29 Kommandörsgatan, Stockholm. Småskola (äfven gossar). Elementarskola med normalskolekompetens Gymnasium med dimissionsrätt. Anmälningar kunna ske skriftligen. **Anna Ahlström,** fl. dr.

**Nobynäs Hushållsskola.** Kurser fr. d. 1 sept. till d. 15 dec. 1915 o. fr. d. 20 jan. till d. 20 maj 1916. Bildade flickor mottagas & Nobynäs Herrgård, bel. på småländska höglandet i härlig trakt. Grundlig undervisning i **hushåll, väfnad m. m.** meddelas af skickliga, exam. lärarinnor. Godt hem och den bästa omvårdnad. Närmare medd. föreståndar., Fru E. von Kothen, Nobynäs, Frinnaryd, Ö Stb. Rikstel. 5.

**Helsingborgs Husmodersskola,** Drottninggatan 13. Rikstel. 1956 börjar ny kurs den 6 september 1915. Teoretisk och praktisk undervisning i finare och enklare matlagning, uppläggning, servering, bakning och konservering samt alla inom ett hem förekommande göromål. Handarbete och linnesömnad. Prospekt och upplysningar på begäran.

**Ljungby Husmodersskola (Småland)** börjar ny 3 mån. kurs 1 aug. Pris för kurs 210 kr. Anmälningar till fröken A. Bäckström, Ljungby. Begär prospekt med bifogadt 20 öre porto.

**Privata Samskolan, Kungsör.** Høstterminen börjar den 24 augusti 1915. Nya elever mottagas på alla stadier utan inträdesprövning. Skolan förbereder till inträde i gymnasier och folkskoleseminarier. Stor tidsvinst till realskoleexamen för begåvade elever. Realskoleexamen har af skolans lärjungar avlagts efter två års studier efter genomgången folkskola. Akademiskt bildade lärare. Kungsörs natursköna läge vid Mälaren och dess vackra omgivningar giva tillfälle till idkande af varjehandla slag af stärkande sport. Billiga levnadsomkostnader. Bekväma kommunikationer. Noggrann tillsyn öfver eleverna. Prospekt på begäran. **Otto Jonasson,** Skolans föreståndare. Adr.: Kungsör.

**E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola och Flickpension i Stockholm (f. d. Villa Hult)** börjar höstkursen den 15de Sept. på 3 månader. Skolans ämnen omfatta Husmoderskursen hvari ingå, förutom allt hvad som hör till såväl ett enklare som finare kök, fullständiga kurser i Kläd- och Linnesömnad, Handarbeten, Konstslöjd och Målning. Dessutom mottages elever i valfrå ämnen såsom Sång, Musik, Språk, Klädsöm, Linnesöm, Handarbeten, Konstslöjd och Målning. Prospekt med såväl muntliga som skriftliga referenser sändes. Adr. Fröken E. Hult, Artillerigatan 6, 2 tr. (Invid Strandvägen) Stockholm. Rikstetel. 11886. Allm. tel. 289 40. **OBS!** Den enda skola i Stockholm med helpension.

**Husmodersskola i Karlstad.** Den 16 augusti börjar konserveringskursen och pågår i vecka, omf. inläggning af bär, frukt och grönsaker. Den 24 augusti taga öfriga kurser sin början. Årskursen omf. matlagning, bakning, garnering och uppläggning, konservering, linne- och klädsömnad, (barnavård — teoretisk och praktisk) samt födoämnes-, hälso- och sjukvårdslära m. m. **Halfårskursen** omf. matlagning, bakning, linne- och klädsömnad, födoämnes- och hälsolära m. m. **Sex veckorskursen** omf. matlagning och bakning. Helinackordering erhålles inom skolan. Vacker trädgård. Tidsenliga lokaler med värmeledning, elektriskt ljus, badrum. Prospekt på begäran. R.-tel. 8 12. **Nancy Enwall.**

**Katrineholms Prakt. Hushållsskola** Öppnar nya kurser i Hushålls- och Slöjdafdelningarna den 1 september och 1 november. Undervisningen handledes av erkänt skickliga lärarinnor i finare och enklare matlagning, servering, bakning, charkuteri, konservering, smörgäsbereidning, uppläggningar, serviettbrytning, dukning, hälso- och sjukvårdslära, konstslöjd och konstväfnad, linnesöm, glansstrykning, hushållsbokföring m. m. **Prisbelönta elevarbeten.** Skolan anskaffar förmånliga platser efter genomgången kurs åt dem, som så önska. Skolan disponerar öfver nya, rymliga och tidsenliga lokaler med alla moderna anordningar. Vid skolan anordnas **angänarna samkväm** under elevernas medverkan. Begär prospekt mot dubbelt porto från **Katrineholms Praktiska skola, Katrineholm.**

**Lektioner i Linnesömnad,** äfven blusar, underkjolar, skjortor, barnkläder. Kurserna börja åter 10 sept., varefter elever dagligen mottagas. **Karin Egnér.** **Eva Egnér.** R. T. 85 30. **Sibyllegatan 36, Stockholm.** A. T. 210 04. Före 10 september är adressen **Asarum, Blekinge.**

**Örebro Kindergartenseminarium.** Kurser för utbildandet af Kindergartenledarinnor samt uppfostrarinnor i hem, barnhem, barnkrubbor m. m. Høstterminen begynner den 15 September. Prospekt och upplysn. genom föreståndarinnan, fröken Maria Kjellmark.

**Andrea Eneroths Högre Handarbetsseminarium** Kommandörsgatan 32, 1 tr. STOCKHOLM Af Kungl. Majt godkänd högre handarbetslärarinneutbildning med statsanslag. Kurser på 1, 1½ och 2 år. Ansökningar kunna ännu insändas till ettåriga kursen, som börjar 1 Sept. (Friplatser och nedsättning af terminsavgifter.) Prospekt sändas.

**Språkinstitut för unga flickor** Öppnas den 15 september i Stockholms närhet af grevinnan **Ledochowska.** Begär prospekt. Nuvarande adress: **Jakobsberg, Södertelje.**

**Skogsbo Hushållsskola, Leksand,** börjar den 15 sept. 1915 sitt 12te arbetsår för 8 unga flickor, som slutat skolan. Kursen omfattar: enklare och finare matlagning, äfven vegetarisk, handarbete och vävning samt födoämneslära, bokhålleri och främmande språk. Pris 800 kr. Närmare upplysningar och referenser lämnas. **Gertrud Wallin,** Lindåker, Leksboda (Dalarna). **Signe Phillip.**

**Maltestorps Helpension för flickor** börjar sitt 11:te läsår den 7 sept. 1915. **Elementarskola.** **Fortsättningskurser.** Franska och engelska talspråk. Infödda utländska lärarinnor. Prospekt på begäran. Fröken E. Dyrsen, adr.: Mallestorp, Särö.

**A.-B. Sankta Birgitta-Skolan** Regeringsgatan 19—21, R. T. 14 108. STOCKHOLM. A. T. 5190. Undervisning i Klädsömnad, Fransk linnesöm, Barnkläder, Konstbroderi, Knyppling, Spetsöm, och Filet ancien, monteringar m. m. Föreläsningar: Comtesse G. o. Fröken Elisabeth Thorman. OBS! Samma lärarinnor som föregående år. Anmälningar till höstterminen som börjar 1 Sept. göres under Juli och Aug. skriftligen. Prospekt på begäran. **Emmy Kylander,** Elev av Worth o. Bernhard, Paris.

**Enskilda Gymnasiet** **Styrmansgatan 22—24, Stockholm.** Samskola. Studentexamen tages på 2 år af dem, som aflagt realskoleexamen eller äga motsvarande kunskaper. Realskoleexamen på 1½ å 2 år af dem, som genomgått folkskola. Ingen inträdespröfn. Begär prosp. **Styrelsen.**

**Elsa Philips Husmodersskola, Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),** börjar sin 15de termin för bildade unga flickor den 15 sept. 1915. Undervisning i finare och enklare matlagning, bakning, konservering och inläggningar af bär, frukt, grönsaker och kött, vegetarisk matlagning, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushålls ekonomi m. m. **Ölka kurser.** Examinerade lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i hushålls ekonomi. Adress till 15 aug. Bule, Leksboda, (Dalarna) Sedan Stockholm. Prospekt, ref. och närmare upplysn. på begäran **ELSA PHILIP,**

**Birgitta-Skolan** STOCKHOLM **Beridarebangatan 17.** Kurser i klädsömnad, barnkläder, linnesömnad, hvitbroderi, konstväfnad m. m. Betyg efter genomgången fullständig kurs. Ny termin 1 Sept., hvartill anmälningar mottagas under Juli o. Aug., skriftligen eller i skolans lokaler, 2 frieleplatser. Riks N. 8 98. Allm. 41 48 **Elisabeth M. Glantzberg.**

**Nordisk Familjebok,** — Världshistoria, Strindbergs Skrifter m. m. till 5 å 10 kr. pr månad. **NORDISKA BOKAGENTUREN,** Stockholm I.

**Annonsera i Idun!** **SKÅNSKA HANDELSBANKEN.** Fonder 21,200,000 kronor. Stockholmskontor: **Arsenalagat. 9.** Filialer: **Södermalmsgat. 8.** **Sturegatan 32.** Deposition } 4 1/2 % Kapitalräkning } 4 1/2 % Sparkasseräkning 4 % **Fondafdelning. Kassafack** **Idun utgifves denna vecka i A och B.**

**Äkta Gustaviansk Salongsmöbel** köpes. Svar med prisuppgift och fullständig beskrifning emottages under märket »Gustaviansk». S. Gummeli Annonbyrå, Göteborg.